

Dönem : 2
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 121

Uyusturucu maddelere dair 1961 Tek Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Tarım, Ticaret, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Dışişleri komisyonları raporları (1/84)

T. C.

Başbakanlık

15 . 12 . 1965

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı: 71-108/6251

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 3 . 5 . 1965 tarihli ve 71-108/1838 sayılı yazımız.

Seçim döneminin sona ermesi dolayısıyla sonuçlandırılmayıp içtüzüğün 69 ncu maddesi gereğince hükümsüz kalmış bulunan ve listenizin 1/8585 sırasında kayıtlı «Uyusturucu maddelere dair 1961 Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı» nın tekrar görüşülmesine müsaadelerinizi rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

T. C.

Başbakanlık

3 . 5 . 1965

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı: 71-108/1838

Millet Meclisi Başkanlığına

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 22 . 4 . 1965 tarihinde kararlaştırılan «Uyusturucu maddelere dair 1961 Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Suad Hayri Ürgüplü
Başbakan

GEREKÇE

Tıbbın ve fennin kabul ettiği şekil, şart ve miktarlar dışında kullanılması insan sağlığı bakımından büyük bir tehlike teşkil eden uyusturucu maddelerin istihsal, imal, istihlâk, ihraç veya ithali bütün memleketlerde muayyen kısıtlayıcı tedbirlere tabi tutulmuştur.

Milletlerarası mümasebetlerin gelişmesi neticesinde, muhtelif sahalarda anlaşma veya sözleşmelerle işbirliği yapılması yoluna gidilirken, uyusturucu maddeler konusu üzerinde de durulmuş ve

bu hususta 8 sözleşme, anlaşma ve protokol akdedilmişti. Son olarak 1953 yılında New York'ta imzalanan ve «Haşhaşın ekimi ile afyonun istihsal, milletlerarası ticaret, toptan ticaret ve istimalinin tahdit ve tanzimine dair Protokol» adını taşıyan Protokol Türkiye Büyük Millet Meclisince 4 . 6 . 1963 tarihli 245 sayılı Kanunla onaylanmış bulunmakta idi.

Bu protokolün imzalanmasından 1961 yılına kadar geçen devre zarfında, milletlerarası işbirliğinin olumlu bir örneği olarak, bâzı uyuşturucu maddeler konusunda evvelce kabul edilmiş ve yürürlükte bulunan sözleşme, anlaşma ve protokollerin bütün memleketlerce kabule şayan hükümlerinin kolayca anlaşılabilir ve uygulanabilir şekilde tek metin haline getirilerek bütün uyuşturucu maddelere teşmil edilmesi düşünülmüş ve 1961 yılında New York'ta 73 devletin temsilcilerinin iştirakiyle akdolunan bir konferansta «Uyuşturucu maddelere dair 1961 Tek Sözleşmesi» adını taşıyan Sözleşme imzalanmış bulunmaktadır. 1961 Tek Sözleşmesi onay veya katılma belgelerini Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi etmiş olan devletlerin sayısının 13 Kasım 1964 tarihinde 40 ı bulması üzerine, 41 nci maddesi gereğince, 13 Aralık 1964 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Memleketimiz bakımından da uygulanmasına geçilebilmesi için, adı geçen Tek Sözleşmeye katılmamızın Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunması gerekmektedir.

Türkçe tercümesi ilişik olarak takdim kılınan 1961 Tek Sözleşmesinin incelenmesini kolaylaştırmak amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür:

Bu sözleşmeyle, bütün uyuşturucu maddelerin istihsal, imal, ihraç, ithal, dağıtım, ticaret, kullanıma ve elde bulundurulması tıbbi ve fennî amaçlara munhasır kılınmıştır (Madde 4).

Ham, mamul, tıbbi veya sentetik uyuşturucu maddelerin hepsi Tek Sözleşmeye ekli bulunan 4 cetvelde yer almış ve bu cetvellerin her birine dâhil edilmiş bulunan uyuşturucu maddeler hakkında konan kısıtlayıcı hükümler belirtilmiş bulunmaktadır (Madde 2).

Eszümle, 1 nci cetvele giren maddeler arasında, bizi yakından ilgilendiren afyon, morfin ve «Concentré de paille de pavot» ile birlikte «Pethidine» gibi sentetik uyuşturucu maddeler de yer almış ve böylelikle, tıbbi ve sentetik uyuşturucu maddeler tarzında olup daima birincilerin aleyhine sonuç veren ayırım şekli sona erdirilerek, her uyuşturucu madde etkinliği ve doğurabileceği zararlar bakımından bir ayırımı tabi tutulmuştur. Böylece, bir yandan doğal uyuşturucu maddelerin kullanılmasının birtakım sınırlamalarla zorlaştırılması yoluna gidilirken, öte taraftan tamamen ticari düşünüşle sentetik uyuşturucu maddelerin başıboş bırakılmaları eğilimi çerçevelenmiş bulunmaktadır.

Bu arada, 23 ncü ve 24 ncü maddelerle kontrol altına alınan afyonla birlikte, 26 ncü ve 27 ncü maddelerle kolka yaprağı ve 28 ncü madde ile de kenevir kontrole tabi tutulmuştur.

Afyon istihsalı amacıyla haşhaş ekimine müsaade eden Taraflar, 1953 Protokolünün koymuş olduğu tedbirleri almakla mükellef tutulmuşlardır. 7368 sayılı Kanunla muaddel 3491 numaralı Toprak Mahsulleri Ofisi Kanunu bu tedbirleri derpiş etmiş bulunmaktadır. Ancak, Tek Sözleşmedeki hükümlere göre (Madde 23, fıkra 2.b.) ekim lisansının Hükümet otoriteleri tarafından verilmesi gerektiği halde mevzuatımız bizzat müstahsılın verdiği «Ekim belgesi» ni kontrolle yetirmektedir.

Afyonun milletlerarası ticaretinin sınırlanması hususunda, Tek Sözleşme, istihsalın dünya ihtiyacına uydurulmasına ve yeniden afyon istihsal edecek devletlerle mevcut istihsellerini artıracak olan ülkelerin bu eiheti ve kanaatlerine göre afyon istihsalinin veya artırılmasının afyon kaçakçılığını beslemeyeceği hususunu göz önünde tutmalarına işaret etmekte ve bu amaçla, istihsal hakkında şu kayıtları koymaktadır:

1. 1961 yılı 1 Ocak tarihinden geriye doğru 10 yıl zarfında istihsal etmiş bulunduğu afyonu ihraç etmiş olan memleketler, istihsal ettikleri afyonu ihraç etmeye devam edeceklerdir (Madde 24, fıkra 3).

2. 1961 yılı 1 Ocak tarihinde afyon istihsal etmeyen bir Taraf, yıllık ihracatı 5 tonu geçmemek kaydiyle, müstahsıl olmak isteğini açıkladığı takdirde, bu sözleşmede söz konusu edilen ted-

birleri almak ve ihracatta bulunacağı memleketlerin adlarını Kontrol Organına bildirmek suretiyle istihsal yapabilecektir.

3. Yılda 5 tondan fazla afyon ihracatmak için istihsale geçmek isteyen Taraf, bu hususu;
  - a) İstihsal etmeyi düşündüğü miktarların tahminini,
  - b) İstihsal edilecek afyon hakkında halen mevcudolan veya teklif edilen kontrolü,
  - c) Bu afyonun ihracedilmesi düşünülen memleketlerin adlarını Ekonomik ve Sosyal Konseye bildirmek ve tasvibini almak suretiyle sağlayacaktır (Madde 24, fıkra 2, 3, 4-a).

Bu hükümler dışında, her hangi bir memlekette gerekli ve etkili tahdit müesseseleri mevcut ve işlemekte olmak ve 1 Ocak 1961 tarihine takaddüm eden 10 yıl zarfında afyon istihsal ve ihracatmış bulunmak kaydıyla, Âkîd Taraflardan biri o memleketten afyon ithal edebilecektir (Madde 24, fıkra 4-b).

Yukarıdaki sınırlamalar, Tarafların kendi ihtiyaçlarına yeter afyonu istihsal etmelerine ve kaçaklıktan müsadere ettikleri afyonları diğer Âkîdlara ihracetmelerine engel teşkil etmeyecektir.

Afyon müstahsıl memleket olmamız itibariyle, bu sınıfa giren memleketlerin halen yürürlükte bulunan anlaşmalarla 1953 Protokolü ve nihayet Tek Sözleşme hükümleri karşısındaki durumları ele alındığı takdirde:

- a) Yürürlükteki anlaşmaların hükümlerine göre, hiçbir özelliğimizin bulunmadığı ve her istiyenin afyon müstahsıl olabileceği,
- b) 1953 Protokolüne göre, isimleri belirtilmiş 7 müstahsıl ihracatçı devletin arasında bulunduğumuz,
- c) Tek Sözleşmeye göre, yukarıda hükümleri açıklanan 24 ncü maddenin 3 ncü fıkrası çerçevesine girdiğimiz göz önünde bulundurulduğu ve dünya afyon piyasasında ihracatçı bir memleket olarak rekabet cephesinden ele alındığı takdirde, Daimî Merkez Komitesinin yıllık raporlarını tetkik sureti 1953 Protokolünde zikredilen 7 devletten Yunanistan'ın yerine Pakistan'ın ikame bulunduğu ve Tek Sözleşme projesinde müstahsıl memleketler arasına sokulan Afganistan'ın müstahsıl addedilebileceği görülür.

Bunun dışında, yeniden yılda 5 ton ve daha fazlasını ihracatmak için bir devletin yine yukarıda açıklanan vebibeleri yerine getireceğini ve 5 ton afyon ihracatmak için inhisar kuracağını, 5 tondan fazla ihracatta bulunmak isteyen memleketlerin ise kolaylıkla Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyinin müsaadesini alacaklarını tahmin etmek doğru olmaz. Kaldı ki, bugüne kadar afyon müstahsıl olmanın bir kayıt ve şarta bağlı bulunmamasına rağmen yeni bir memleketin dünya piyasasına ihracatçı olarak çıkmamış olduğunu da gözden uzak tutmamak gerekir.

Yürürlükteki milletlerarası mevzuata göre hiçbir tahdide tabi olmıyan haşhaş kelle ve sapı (Paille de pavot) hakkında 1953 Protokolünde mevcut hükümler aynen Tek Sözleşmeye aktarılmış, buna ilâveten, haşhaş kelle ve sapından elde edilen mütekâsif usare (Concentré de paille de pavot) de Tek Sözleşmenin bütün sınırlamalarına tabi maddeler meyanında bir cetvele alınmış bulunmaktadır.

Mamul uyuşturucu maddelerin imal ve ithalinin sınırlanması formaliteleri en başta imalâtçıları ilgilendirmekle beraber, ithalâtçısı bulunduğumuz bu maddeler için zamanında tahmin ve tek tahminlerinizi vermekte, bu gibi malların ithaline Organın muhalefetini önlemek bakımından zaruret vardır (Madde 21). Yürürlükteki mevzuatta da aynı hüküm mevcuttur.

Mamul uyuşturucu maddelerin imal, ticaret ve dağıtımının, Devlet teşekkülleri haric olmak üzere, lisansa tabi tutulması ve ilgili devlet teşekkülleri dâhil, şahıslar ve müesseselerin çalışmalarına yeter stoktan fazla uyuşturucu madde bulundurmamaları prensibi konmaktadır (Madde 29 ve 30). Bu prensip, halen yürürlükteki mevzuatta da mevcuttur.

Mamul uyuşturucu maddelerin milletlerarası ticareti, ithal ve ihraç müsaadelerine istinaden yapılacaktır (Madde 31). Yürürlükteki mevzuata göre bir değişiklik yoktur (1925 Sözleşmesi, madde 12 ilâ 18).

Milletlerarası teşekkül olarak, Ekonomik ve Sosyal Konseye bağlı olmak üzere Uyuşturucu Maddeler Komisyonunu ve halen mevcut Afyon Daimî Merkez Komitesi ile Kontrol Organının birleşmesinden meydana gelen «Milletlerarası Kontrol Organı» nı kabul eden Tek Sözleşme, bu iki uzvun görev ve yetkilerini, teşekkül tarzlarını, masraflarını, üyelerinin görev sürelerini ve ücretlerini de tâyin etmektedir (Madde 5 ilâ 11, 15, 16). Bu teşekküllerin çalışma ve yetkilerinde, yürürlükteki mevzuata göre bir değişiklik yoktur (1925 Sözleşmesi, madde 19, 20, 27 ve 1931 Sözleşmesi, madde 5, fıkra 6).

Tek Sözleşmeye konu olan bütün uyuşturucu maddelerin yalnız tıbbi ve fennî ihtiyaçlar için istihlâkının bâzı memleketler tarafından kabul edilmemesi yüzünden ve bunların, muayyen bir müddet verildiği takdirde memleketlerinde mevcut tıp ve fen dışı uyuşturucu madde istihlâkını yasaklama yoluna gideceklerini temsilcileri vasıtasıyla beyan etmeleri üzerine, Tek Sözleşmede ihtirazi kayıt dermeyer edecek devletler için afyonun yarı tıbbi bir şekilde kullanılmasıyla içilmesine ve koka yaprağı çiğnenmesiyle kenevirin reçinesinin, hulâsa ve tentürünün kullanılmasına belirli bir süre için müsaade edilmiştir (Madde 49).

Kontrolun uygulanması sahasında yapılacak tadilat (Madde 3), tahmin usulünün uygulanması (Madde 12), istatistik usulünün uygulanması (Madde 13), Taraflarca Genel Sekretere verilecek bilgi (Madde 18), uyuşturucu maddelere ait ihtiyaç tahminleri (Madde 19) ve Organa tevdi edilecek istatistikler (Madde 20) Tek Sözleşmenin uygulanmasına ait hükümleri muhtevi maddeler olup, mevcut mevzuata göre bir yenilik getirmemektedirler.

Sözleşme metninde kullanılan diller, imza, tasdik ve katılma usulü (Madde 40), yürürlüğe giriş (Madde 41), ülkelerle ilgili uygulamalar (Madde 42), 19, 20, 21 ve 31 ne maddeler bakımından ülkeler (Madde 43), mevcut milletlerarası sözleşmelerin ilgası (Madde 44), intikal devresinde Organın faaliyete geçmesine dair geçici hükümler (Madde 45), fesih ihbarı (Madde 46), tadiller (Madde 47), anlaşmazlıklar (Madde 48), Genel Sekreterin Taraflara, imza, tasdik, yürürlüğe giriş, ülkelere ait uygulamalar, tadiller, geçici ihtirazi kayıtlar hakkında yapacağı tebligat (Madde 51) ile ilgili maddeler, her sözleşmede yer bulan ve özellikleri olmayan maddelerdir.

Yukarıdaki açıklamalardan görüldüğü üzere, Tek Sözleşme, müstahsil ihracatçı memleketler hakkındaki hükümleriyle (Madde 21), mevcut milletlerarası ve millî mevzuata göre, bizim için sadece bir tek yenilik getirmektedir.

Memleketimize yeni yükümlülükler getirmiyen, müstahsil ihracatçı ülkeleri mümkün olduğu kadar koruyan, milletlerarası kontrol organlarını aleyhimize sert tedbirler almaktan alıkoymak üzere hükümler taşıyan Tek Sözleşmeye katılmamızda memleketimiz bakımından fayda mütalâa edilmektedir.

Tarım Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Tarım Komisyonu
Esas No: 1/84
Karar No: 4

8 . 2 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 22 . 4 . 1965 tarihinde kararlaştırılan, Fakat seçim döneminin sona ermesi dolayısıyla sonuçlandırmayıp İhtizûğün 69 neu maddesi gereğince hükümsüz kalmış bulunan eski 1/855 esas, yeni 1/84 esas numarada kayıtlı, «Uyuşturucu maddelere dair 1961 Tek Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarı» 22 . 12 . 1965 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Adı geçen tasarı Komisyonumuzun 29 . 12 . 1965 ve 19 . 2 . 1966 tarihli Birleşimlerinde, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de huzuru ile tetkik ve müzakere edildi.

Gerek kanun tasarısının gerekçesinde belirtilen hususlar ve gerekse Hükümet temsilcilerinin vermiş oldukları izahat Komisyonumuz üyeleri tarafından yerinde mütalâa edildiğinden, tasarının aynen kabul edilmesine karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Kocaeli	Balıkesir	Adana	Afyon Karahisar
S. Akay	M. Z. Yüçetürk	T. Yücekök	M. Göbekli
Çorum	Çorum	Kastamonu	Urfa
İ. Akhun	H. İncesulu	İ. H. Yılanhoğlu	R. Tekeli
	Kayseri	Trabzon	Yozgat
	M. Yüceler	A. Şener	T. Nizamoglu

Ticaret Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Ticaret Komisyonu
Esas No: 1/84
Karar No: 15

22 . 3 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Uyuşturucu maddelere dair 1961 Tek Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakleri ile Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Gerek kanun tasarısının gerekçesinde belirtilen hususlar ve gerekse Hükümet temsilcilerinin vermiş oldukları izahat yerinde mütalâa edildiğinden, tasarının aynen kabul edilmesine karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
Balıkesir	Denizli	Adana	Ankara
İ. Aytaç	M. S. Baydıl	A. Bozdoğanoglu	M. K. Coşkun
Adana	Adıyaman	Bursa	Mardin
A. Karci	S. A. Emre	K. Önadım	İ. Aysoy
İmzada bulunamadı	Mardin	Ordu	İstanbul
	N. Oğuz	H. Maden	N. Bulak
	İmzada bulunamadı		

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu
Esas No: 1/84
Karar No: 13

14 . 4 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza Tarım ve Ticaret Komisyonları raporu ile birlikte havale olunan (Uyuşturucu maddelere dair 1961 Tek Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkındaki) kanun tasarısı, ilgili Bakanlıklar temsilcileri de hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu :

M. Meclisi (S. Sayısı : 121)

Gerek, kanun tasarısının gerekçesinde ve gerekse Hükümet temsilcilerinin vermiş oldukları izahat yerinde görülmüş ve kanun tasarısı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Dışişleri Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.
Sağlık ve Sos. Yardım

Komisyonu Başkanı	Sözcü		
Balıkesir	İzmir	Diyarbakır	İsparta
A. İ. Kurumlı	M. Döşemeci	T. Z. Ekinci	A. İ. Balım
İsparta	Kayseri	Tekirdağ	
İ. Aksu	A. A. Hacıpaşaoğlu	İ. Demir	

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/84
Karar No. : 14

17 . 6 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Uyuşturucu maddelere dair 1961 Tek Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü :

Tümü üzerinde cereyan eden görüşmeler neticesinde, gerekçede de sarahaten izah edildiği ve hile, insan sağlığı bakımından büyük bir tehlike teşkil eden uyuşturucu maddeleri istihsal, imal, istihlâk, ihraç veya ithali, bütün memleketlerde muayyen takyidlere tabi tutulmuş olduğu için, müstahsil ihracatçı ülkeleri imkân nisbetinde koruyan ve milletlerarası kontrol organlarını aleyhimize sert tedbirler almaktan alkoyabilen mezkûr Sözleşmeye katılmamızı derpiş eden tasarı, Komisyonumuzca da uygun mütalâa olunarak aynen kabul edilmiştir.

Mevzuun ehemmiyeti nazarı itibara alınarak, bahis konusu tasarının Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi temenniye şayan görülmüştür.

Genel Kurula arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Sivas	Çanakkale	Diyarbakır	Aydın
S. Kurtbek	M. Baykam	A. T. Artuç	Y. Menderes
		İmzada bulunamadı	
Bursa	Çankırı	Çorum	İstanbul
N. Gürsoy	M. A. Arsan	A. Topçubaşı	S. Sarper
İmzada bulunamadı		İmzada bulunamadı	
İstanbul	İstanbul	İzmir	İzmir
F. Sirmen	M. Yardımcı	S. İksel	Ş. Osma
		İmzada bulunamadı	
		Urfa	
		B. H. Boran	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

**Uyuşturucu Maddelere Dair 1961 Tek Sözleşmesine
katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı**

Madde 1. — 30 Mart 1961 tarihinde New - York'ta imzalanan, «Uyuşturucu Maddelere Dair 1961 Tek Sözleşmesi» ne katılmamız uygun bulunmuştur.

Madde 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3. — Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

22 . 4 . 1965

Başbakan <i>S. H. Ürgüplü</i>	Devlet Bakanı ve Baş- bakan Yardımcısı <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı <i>H. Ataman</i>	Devlet Bakanı <i>M. Altınsoy</i>
Devlet Bakanı <i>Ş. İnal</i>	Adalet Bakanı <i>İ. Baran</i>	Millî Savunma Bakanı <i>H. Dincer</i>	İçişleri Bakanı <i>İ. H. Akdoğan</i>
Dışişleri Bakanı <i>H. Işık</i>	Maliye Bakanı <i>İ. Gürsan</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>C. Bilgehan</i>	Bayındırlık Bakanı <i>O. Alp</i>
Ticaret Bakanı <i>M. Zeren</i>	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı <i>F. Sükan</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>	Tarım Bakanı <i>T. Kapanlı</i>
Ulaştırma Bakanı <i>M. San</i>	Çalışma Bakanı <i>İ. S. Çağlayan</i>	Sanayi Bakanı <i>A. N. Erdem</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>M. Turgut</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>Ö. Z. Dorman</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>R. İskenderoğlu</i>	Köy İşleri Bakanı <i>S. Öztürk</i>	

UYUŞTURUCU MADDELERE DAİR 1961 TEK SÖZLEŞMESİ

Dibace

İnsanlığın maddi ve mânevi sağlığı ile Uyuşturucu maddelerin, tıbbi amaçlarla kullanılmasının ıstırabı hafifletmek için zaruri bulunduğunu ve uyuşturucu maddelerin sırf bu sebeple hazır bulundurulmalarını teminen gerekli tedbirlerin alınması gerektiğini

Uyuşturucu madde iptilâsının fertler için bir âfet olduğunu ve insanlık için iktisadi ve toplumsal bir tehlike teşkil ettiğini

Bu âfeti önlemek ve onunla savaşmak hususunda kendilerine düşen görevi

Uyuşturucu maddelerin kötüye kullanılmalarına karşı alınacak tedbirlerin, tesirli olabilmek için, düzenli ve evrensel olmaları gerektiğini

Böylesine evrensel bir hareketin, aynı ilkelerle yönetilen ve ortak amaçlar güden milletlerarası bir işbirliğini gerektirdiğini

Birleşmiş Milletler Teşkilâtının, uyuşturucu maddelerin kontrolü hususundaki yetkisini kabul ederek ve ilgili milletlerarası organların bu Teşkilât çerçevesi içinde toplanmasını

Uyuşturucu maddelere dair mevcut anlaşmaların büyük bir kısmının yerini alacak, uyuşturucu maddelerin kullanılmasını tıbbî ve bilimsel amaçlarla sınırlıyan ve işbu ilkeleri tatbik sahasına koymak ve bu amaçlara erişmek için devamlı bir milletlerarası işbirliği kuracak, herkes tarafından kabule şayan bir milletlerarası Sözleşme akdini

Aşağıdaki hususlar üzerinde

Taraflar :
ilgilenererek,

kabul ederek,

kabul ederek,

müdrük olarak,

göz önünde bulundurarak,

düşünerek,

arzu ederek,

arzu ederek,

mutabık kalmışlardır.

Madde — 1.

Tanımlar

1. Aksine sarîh bir kayıt olmadıkça veya metin başka türlü anlaşılmasını gerektirmediğçe, aşağıdaki tanımlar işbu Sözleşmenin bütün hükümlerine uygulanır :

a) «Organ» deyimi: Uyuşturucu Maddeler Milletlerarası Kontrol Organını ifade eder.

b) «Kenevir (Cannabis)» deyimi: Kullanılışı ne olursa olsun, reçinesi çıkarılmamış olan kenevir bitkisinin (dal uçları ile bir arada olmıyan tohum ve yapraklar hariç) çiçekli veya meyvalı dal uçlarını ifade eder.

c) «Kenevir bitkisi» deyimi: Kenevir türünden her hangi bir bitkiyi ifade eder.

d) «Kenevir reçinesi» deyimi: Kenevir bitkisinden elde edilen, ayrılmış, ham veya arıtılmış reçineyi ifade eder.

e) «Koka ağacı» deyimi: Erthroxylyon türünden her nevi bitkiyi ifade eder.

f) «Koka yaprağı» deyimi: Bütün ekgonini, kokaini ve diğer bütün ekgoninik alkaloidleri alınmış yapraklar haric olmak üzere, koka ağacı yaprağını ifade eder.

g) «Komisyon» deyimi: Konseyin Uyuşturucu Maddeler Komisyonunu ifade eder.

h) «Konsey» deyimi: Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyini ifade eder.

i) «Ekim» deyimi: Afyon haşhaşı, koka ağacı ve kenevir bitkisi ekimini ifade eder.

j) «Uyuşturucu madde» deyimi: Doğal veya sentetik olsun, I ve II numaralı cetvellerde anılan maddeleri ifade eder.

k) «Genel Kurul» deyimi: Birleşmiş Milletler Genel Kurulunu ifade eder.

l) «Kaçakçılık» deyimi: İşbu Sözleşmenin amaçlarına aykırı olarak uyuşturucu madde ekimini veya her türlü ticaretini ifade eder.

m) «İthal» ve «İhraç» deyimleri: Her biri özel anlamıyla birlikte, uyuşturucu maddelerin mad-detten bir memleketten diğerine veya aynı memleketin bir ülkesinden diğerine nakledilmelerini ifa-de eder.

n) «İmal» deyimi: İstihsal hariç, uyuşturucu madde elde edilmesini mümkün kılan bütün işlemleri ifade eder. Ve uyuşturucu maddelerin arıtılması ve diğer uyuşturucu maddelere dönüştürülmesi işlemlerini kapsar.

o) «Tıbbî afyon» deyimi: Tedavide kullanılmak üzere, gerekli muamelelere tabi tutulan afyonu ifade eder.

p) «Afyon» deyimi: Afyon haşhaşının koyulaşmış usaresini ifade eder.

q) «Afyon haşhaşı» deyimi: Papaver somniferum L. türünden olan bitkiyi ifade eder.

r) «Haşhaş kelle ve sapı» deyimi: Afyon haşhaşının, biçildikten sonraki (tohumlar hariç) bütün kısımlarını ifade eder.

s) «Müstahzar» deyimi: Bir uyuşturucu madde ihtiva eden katı veya sıvı bir karışımı ifade eder.

t) «İstihsal» deyimi: Afyon, koka yaprağı, kenevir ve kenevir reçinesini veren bitkilerden bun-ların toplanması ameliyesini ifade eder.

u) «Cetvel I», «Cetvel II», «Cetvel III» ve «Cetvel IV» deyimlerinden: Üçüncü madde uya-rınca zaman zaman değiştirilebilecek olan ve işbu Sözleşmeye ekli bulunan uyuşturucu madde veya müstahzarların listeleri anlaşılır.

v) «Genel Sekreter» deyimi: Birleşmiş Milletler Teşkilâtının Genel Sekreterini ifade eder.

w) «Özel Stoklar» deyimi: Bir memleket veya ülkede, bu memleket veya ülkenin hükümetin-ce kendi özel ihtiyaçları ve olağanüstü haller için elde bulundurulmuş uyuşturucu madde miktarlarını ifade eder; «Özel ihtiyaçlar» deyiminin buna uygun olarak anlaşılması gerekir.

x) «Stoklar» deyimi: Bir memleket veya ülkede elde bulundurulmuş ve:

i) İşbu memleket veya ülkede tıbbî ve bilimsel bir istihlâke;

ii) İşbu memleket veya ülkede uyuşturucu maddelerin ve diğer maddelerin imal ve hazırlan-masına;

iii) İhracata;

tahsis olunan uyuşturucu madde miktarlarını ifade eder. Fakat, aynı deyim :

iv) Eczacılar veya diğer yetkili perakendeciler ile, terapötik veya bilimsel görevlerinin ifasına usulüne uygun şekilde izin verilmiş müessese veya kişiler tarafından, veya

v) Özel stok olarak

bir memleket veya ülkede elde bulundurulmuş uyuşturucu maddeleri kapsamaz.

y) «Ülke» deyimi: 31 nci maddede derpiş edilen ithal sertifikalarıyla ihraç müsaadeleri-nin uygulanmaları bakımından ayrı bir varlık muamelesi gören her memleket parçasını ifade eder. Bu tanım, 42 ve 46 ncı maddelerde kullanılan şekildeki «ülke» deyimine uygulanmaz.

2. İşbu sözleşmenin amaçlarına göre, bir uyuşturucu madde, perakende dağıtım, tıbbî kul-lanılma veya bilimsel araştırma için bir kişi veya müesseseye tevdi edildiği zaman istihlâk olun-muş addedilecektir. «İstihlâk» kelimesi bu tanıma uygun olarak anlaşılacaktır.

Madde — 2.

Kontrola tabi maddeler

1. Belirli uyuşturucu maddelere inhisar eden kontrol tedbirleri haric olmak üzere, I numaralı cetvelde zikredilen uyuşturucu maddeler, işbu sözleşmede istihdaf edilen uyuşturucu maddelere uygulanabilecek bütün kontrol tedbirlerine ve özellikle de aşağıda gösterilen maddelerde öngö-rülen tedbirlere konu olacaklardır: 4 (c) bendi, 19, 20, 21, 29, 30, 31, 32, 33, 34 ve 37.

2. Perakende ticarete dair olup 30 neu maddenin 2 ve 5 nei fıkralarında öngörülen tedbirler haric olmak üzere, II nei cetveldeki uyuşturucu maddeler I nei cetveldekilerle aynı kontrol tedbirlerine tabi tutulacaklardır.

3. III numaralı cetveldeki müstahzarlardan başkaları, ihtiva ettikleri uyuşturucu maddelere uygulanan kontrol tedbirlerinin aynına tabidir; fakat işbu uyuşturucu maddelere aid olanlardan başka tahminler (madde 19) ile 29 neu madde (fıkra 2 bent c) ve 30 neu madde (fıkra 1 bent b) ii) hükümleri de uygulanmayacaktır.

4. III numaralı cetveldeki müstahzarlar, II numaralı cetveldeki uyuşturucu maddeleri ihtiva eden müstahzarlar ile aynı kontrol tedbirlerine tabi tutulurlar; ancak 31 nei maddenin 1 nei fıkra (b) bendi ile 3 den 15 e kadar olan fıkraları uygulanmayacağı gibi, tahminler (madde 19) ile istatistikler (madde 20) için talebedilecek olan malûmat, anılan müstahzarların imalinde kullanılan uyuşturucu maddelerin miktarıyla sınırlı olacaktır.

5. IV numaralı cetveldeki uyuşturucu maddeler aynı zamanda I numaralı cetvele ithal edilecek ve bu cetveldeki uyuşturucu maddelere uygulanabilecek bütün kontrol tedbirlerine tabi tutulacaktır.

Ayrıca :

a) Taraflar, söz konusu uyuşturucu maddelerin (bilhassa tehlikeli olan özellikleri dolayısıyla) gerekli görecekları her türlü özel kontrol tedbirlerini ittihaz edecekler;

b) Taraflar, bir tarafın vasıtasız gözetme ve kontrolü altında cereyan etmesi veya işbu gözetme ve kontrole bağlı bulunması gereken söz konusu uyuşturucu maddelerle yapılan klinik deneylerle, tıbbî ve bilimsel araştırmalar için gerekli olabilecek miktarlar hariç tutulmak üzere, anılan uyuşturucu maddelerin istihsalini, imâlini, ihraç ve ithalini, ticaretini, elde bulundurulmasını veya kullanılmasını, memleketlerindeki duruma göre kamu sağlığını korumada en uygun vasıtanın bu olduğunun kanısında buldukları takdirde, yasaklıyacaklardır.

6. I numaralı cetveldeki bütün uyuşturucu maddelere uygulanabilecek kontrol tedbirlerine ilâveten, Afyon 23 ve 24 neu maddeler, koka yaprağı 26 ve 27 nei maddeler, kenevir ise 28 nei madde hükümlerine tabidir.

7. Afyon haşhaşı koka ağacı, kenevir bitkisi, haşhaş kelle ve sapı ve kenevir yaprakları, sırasıyla 22 ilâ 24, 22, 26 ve 27; 22 ve 28; 25; ve 28 nei maddelerde derpiş edilen kontrol tedbirlerine tabidir.

8. Taraflar, işbu sözleşmede göz önüne alınmamış olup, uyuşturucu maddelerin kaçak imalatında kullanılabilecek maddeleri mümkün mertebe gözetme tedbirlerine tabi tutmak için ellerinden geleni yapacaklardır.

9. Taraflar, sanayide tıbbî veya bilimsel olmayan amaçlarla genellikle kullanılan uyuşturucu maddeler için :

a) Bu yolda kullanılan uyuşturucu maddelerin suiistimaline sebebiyet vermelerini veya zararlı tesirler yaartmalarını (madde 3, fıkra 3) ve uygulamada zararlı maddenin geri alınabilmesini, uygun başkalaştırma (tağyir) usullerine başvurarak veya başkaca vasıtalarla önlemek için tedbir aldıkları; ve

b) Verdikleri istatistik bilgilerinde (madde 20) bu yolda kullanılan her uyuşturucu maddenin miktarını gösterdikleri, takdirde işbu sözleşme hükümlerini uygulamaya mecbur değildirler.

Madde — 3.

Kontrolün uygulama sahasında yapılacak değişiklikler

1. Taraflardan biri veya Dünya Sağlık Teşkilâtı, kendi görüşüne göre şu veya bu cetvelin değiştirilmesini gerektirecek bilgi'leri elde ederse, Genel Sekretere bunu isbata yarayacak uygun bilgileri de ihtiva eden bir tebligat gönderecektir.

2. Genel Sekreter, bu tebliğatı ve uygun göreceği belgeleri taraflara, komisyona ve, eğer bu tebliği taraflardan biri yapmışsa, Dünya Sağlık Teşkilâtına bildirecektir.

3. Bir tebliğ, I veya II numaralı cetvellerde bulunmayan bir maddeye ait bulunuyorsa :

i) Bütün taraflar, elde mevcut bilgileri göz önüne alarak, söz konusu maddeye, I numaralı cetveldeki uyuşturucu maddelere uygulanabilecek olan bütün kontrol tedbirlerinin geçici olarak uygulanması imkânlarını inceleyeceklerdir ;

ii) Komisyon, işbu fıkranın iii) tali fıkrası gereğince alınacak komisyon kararını beklerken, söz konusu maddeye I numaralı cetveldeki uyuşturucu maddelere uygulanabilecek bütün kontrol tedbirlerinin taraflarca geçici olarak uygulanmasına karar verebilir. Taraflar söz konusu maddeye geçici olarak bu tedbirleri uygulayacaklardır ;

iii) Dünya Sağlık Teşkilâtı, söz konusu maddenin I veya II numaralı cetvellerdeki uyuşturucu maddelerinkilerin aynı suiistimallere yol açarak aynı zararlı sonuçları doğuracağını veya bu maddenin uyuşturucu bir maddeye dönüşebileceğini müşahade ederse, bundan komisyonu haberdar edecektir ; Komisyon ise, Dünya Sağlık Teşkilâtının tavsiyesi uyarınca, bu maddenin I veya II numaralı cetvele kaydolunmasına karar verebilecektir.

4. Dünya Sağlık Teşkilâtı bir müstahzarın, ihtiva ettiği maddeler dolayısıyla, suiistimallere meydan veremeyeceğini, zararlı sonuçlar doğuramayacağını, (fıkra 3) ve, ihtiva ettiği uyuşturucu maddenin işbu müstahzardan kolayca çıkarılmayacağını müşahade ederse, Komisyon, Dünya Sağlık Teşkilâtının tavsiyesine uyarak, bu müstahzarı III numaralı cetvele kaydedebilecektir.

5. Dünya Sağlık Teşkilâtı I numaralı cetvelde bulunan bir uyuşturucu maddenin özellikle suiistimallere meydan verebileceğini ve zararlı sonuçlar (3 ncü fıkra) doğurabileceğini müşahade eder, ve bu tehlike, IV numaralı cetvelde bulunan maddelerden gayrisinin sahip bulunmadığı kayda değer terapötik faydalarla telâfi edilemezse, Dünya Sağlık Teşkilâtının tavsiyesi üzerine komisyon bu uyuşturucu maddeyi IV numaralı cetvelde kaydedebilir.

6. Bir tebliğat, I veya II numaralı cetveldeki bir uyuşturucu maddeye veya III numaralı cetveldeki bir müstahzara taallük ettiği takdirde, komisyon 5 nci fıkrada derpiş edilen hareket tarzı hariç tutulmak üzere, Dünya Sağlık Teşkilâtının tavsiyesi üzerine bu cetvellerden birini veya diğerini tadil edebilir, şöyle ki :

a) Bir uyuşturucu maddeyi I numaralı cetvelden II numaralı cetvele veya II numaralı cetvelden I numaralı cetvele nakledebilir ; veyahut,

b) Duruma göre, bir uyuşturucu maddeyi veya müstahzarı, bir cetvelden çıkarabilir.

7. İşbu maddenin uygulanması dolayısıyla komisyon tarafından alınacak her karar, Genel Sekreter tarafından Birleşmiş Milletlere üye olan her Devlete, üye olmayıp işbu Sözleşmeye taraf olan Devletlere, Dünya Sağlık Teşkilâtına ve Organa bildirilecektir. Bu karar, tarafların her biri için, yukarıda anılan bildirin tebellüğ tarihinden itibaren yürürlüğe girecek ve Taraflar, işbu Sözleşmenin gerektirdiği tedbirleri alacaklardır.

8. a) Komisyonun bir cetvelde değişiklik yapmak hususundaki kararı, taraflardan biri işbu kararın tebellüğünden itibaren 90 gün içinde bu hususta bir talepte bulunduğu takdirde, Konseyin incelemesine sunulur. Bu talep, dayandığı ilgili bilgilerle birlikte, Genel Sekretere bildirilecektir.

b) Genel Sekreter bu talebin ve ilgili bilgilerin birer örneğini Komisyona, Dünya Sağlık Teşkilâtına ve bütün taraflara tebliğ ederek, düşüncelerini 90 gün zarfında bildirmelerini talebeder. Alınan bütün fikirler Konseyin incelemesine sunulur.

c) Konsey, Komisyonun kararını takyit, tadil veya iptal edebilecektir. Konseyin kararı nihai olacaktır. Konseyin bu kararı, Birleşmiş Milletler Teşkilâtına üye olan bütün Devletlere, üye olmayıp da işbu Sözleşmeye taraf olan Devletlere, Komisyon, Dünya Sağlık Teşkilâtına ve Organına tebliğ edilecektir.

d) Konsey tarafından inceleninceye kadar Komisyonun kararı yürürlükte kalacaktır.

9. Komisyonun işbu madde gereğince aldığı kararlar 7 nci maddede öngörülen incelemeye tabi tutulacaktır.

Madde — 4.

Genel yükümlülükler

Taraflar :

- a) İşbu Sözleşme hükümlerinin kendi ülkeleri dâhilinde uygulanmasını;
- b) İşbu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasında diğer Devletlerde işbirliği yapmasını; ve
- c) İşbu Sözleşme hükümleri dairesinde, uyuşturucu maddelerin istihsalinin, imalinin, ihracının, ithalinin, dağıtımının, ticaretinin, kullanılmasının ve elde bulundurulmasının sırf tıbbi ve bilimsel amaçlarla sınırlandırılmasını, temin için gerekli olabilecek, yasama ve idare ile ilgili tedbirleri alacaklardır.

Madde — 5.

Milletlerarası kontrol organları

Birleşmiş Milletler Teşkilâtının uyuşturucu maddelerin milletlerarası kontrolü konusundaki yetkisini tanıyan Taraflar, Ekonomik ve Sosyal Konseyin Uyuşturucu Maddeler Komisyonu ile Uyuşturucu Maddeler Milletlerarası Kontrol Organına, işbu Sözleşme ile bu organlara izafe edilen görevlerin tevdiinde mutabık kalmışlardır.

Madde — 6.

Milletlerarası Kontrol organlarının masrafları

Birleşmiş Milletler Teşkilâtı, Genel Kurulca tâyin ve tesbit edilecek esaslar dâhilinde, Komisyon ve Organın masraflarını üzerine alır. Birleşmiş Milletler Teşkilâtına üye olmıyan Taraflar milletlerarası kontrol organlarının giderlerine katılacaklardır. Genel Kurul, belirli zamanlarda işbu Tarafların Hükümetleriyle istişareden sonra katılma paylarını nispet dairesinde tesbit edecektir.

Madde — 7.

Komisyon kararlarının ve tavsiyelerinin gözden geçirilmesi

3 ncu maddede derpiş edilen kararlar hariç Komisyonun işbu Sözleşme hükümleri gereğince kabul ettiği her hangi bir karar veya tavsiye, Komisyonun diğer karar ve tavsiyelerinde olduğu gibi, Konseyin veya Genel Kurulun tasvibini veya bu Organlardan her hangi biri tarafından kabul olunan değişikliğe tabi tutulması kaydıyla kabul edilir.

Madde — 8.

Komisyonun görevleri

Komisyon, işbu Sözleşmenin amaçlariyle ilgili bütün meseleleri ve özellikle de aşağıda sayılanları incelemeye yetkilidir :

- a) Cetvelleri, 3 ncu madde uyarınca değiştirmek;
- b) Organın görevleriyle ilgili olabilecek bilcümle meseleler hakkında onun dikkatini çekmek;
- c) Bilimsel araştırma programları ile bilimsel ve teknik mahiyette bilgi değişimi dâhil, işbu Sözleşme hükümlerinin uygulanması ve Sözleşmenin amaçlarına erişilmesi için tavsiyelerde bulunmak; ve
- d) İşbu Sözleşmenin kendisine tevdi ettiği görevler gereğince alacağı karar ve tavsiyelere,

işbu Sözleşme yüzünden almak durumunda kalabileceği tedbirleri incelemelerini temin etmek üzere, Taraf olmıyan Devletlerin dikkatini çekmek.

Madde — 9.

Organın bileşimi

1. Organ, aşağıda gösterildiği şekilde, Konsey tarafından seçilen onbir üyeden kuruludur :
  - a) Dünya Sağlık Teşkilâtı tarafından gösterilecek en az beş kişilik bir listeden seçilen, tıp, farmakoloji veya eczacılıkta tecrübe sahibi bulunan üç üye; ve
  - b) Birleşmiş Milletler Teşkilâtı üyeleri ve bu teşkilâta üye olmıyan Taraflarca gösterilecek şahıslardan mürekkep bir listeden seçilen sekiz üye.
2. Organın üyeleri, ehliyetleri, tarafsızlıkları ve menfaat gütmeyişleri bakımında umuma itimat telkin eden kimseler olmalıdırlar. Görevlerinin devamı müddetince bu şahıslar, görevlerini tarafsızlıkla ifaya engel her hangi bir görev alamıyacakları gibi, bu şekilde bir faaliyette de bulunamazlar. Konsey, Organa da danışmak suretiyle, Organın görevlerini ifada teknik bakımdan tamamen bağımsız olabilmesi için gerekli bütün tedbirleri alır.
3. Konsey, adilâne bir coğrafi temsil prensibini göz önünde tutarak, müstahsıl, imalâtçı ve müstehlik memleketlerdeki uyuşturucu madde durumuna vâkıf olan ve memleketlerde ilişkileri bulunan kimselerin âdil bir oran dâhilinde Organa alınmasındaki faydayı göz önüne alacaktır.

Madde — 10.

Organ üyelerinin görev süreleri ve ücretleri

1. Organ üyelerinin görev süreleri üç yıldır ve görevleri yenilenebilir.
2. Organın her üyesinin görevi, halefinin katılmaya hak kazandığı ilk toplantının arifesinde sona erer.
3. Birbirini takibeden üç oturumda bulunmıyan bir üye istifa etmiş sayılır.
4. Konsey, Organın tavsiyesi üzerine, 9 neu maddenin 2 nci fıkrasına göre gerekli bulunan şartları haiz olmaktan çıkan bir üyeyi azledebilir. Bu tavsiye, Organ üyelerinden sekizinin tasvihî oyu ile yapılmalıdır.
5. Organ üyelerinden birinin yeri, bu üyenin görev süresi sırasında boşalacak olursa, Konsey bu yere, geri kalan görev süresi için 9 neu maddenin uygulanabilecek hükümlerine uygun olarak mümkün olduğu kadar kısa bir zamanda başka bir üye seçer.
6. Organ üyeleri, miktarı Genel Kurulca tesbit edilecek uygun bir ücret alırlar.

Madde — 11.

Organın İhtüzüğü

1. Organ, başkanını ve bürosunu teşkil etmek için gerekli göreceği üyeleri seçer; İhtüzüğünü bizzat kabul eder.
2. Organ, görevlerinin tatmin edici bir şekilde ifası için gerekli göreceği kadar sık toplanır, ancak bu toplantılar, takvim yılı zarfında, en az iki kere yapılmalıdır.
3. Organ toplantıları için gerekli çoğunluk, yedi üyenin hazır bulunmasıyla elde olunur.

Madde — 12.

Tahmin usulünün uygulanması

1. Organ, 19 neu madde uyarınca tahminlerin hangi tarih veya tarihlerde verileceğini ve hangi şekillerde sunulacağını tesbit ve bu husus için kullanılacak formülleri tâyin edecektir.

2. İşbu Sözleşmenin uygulanmıyacağı memleket ve ülkelere gelince, Organ, ilgili hükümleri bu Sözleşme hükümlerine uygun tahminler vermeye davet edecektir.

3. Bir Devlet kendi ülkelerinden birine ait tahminleri tesbit edilen tarihte tevdi etmediği takdirde, Organ, bu tahminleri imkân nisbetinde bizzat ve kabil olduğu kadar ilgili Hükümetle işbirliği yaparak tanzim edecektir.

4. Organ, tahminler ile ek tahminleri inceleyecek ve özel ihtiyaçlar hariç kalmak üzere, kendisi için tahmin verilmiş olan bir memleket veya ülke için, tahmin cetvellerinde bulunan tahminleri tamamlamak veya bu cetvellerdeki her hangi bir bilgiyi aydınlatmak için gerekli telâkki edeceği izahatı talebedebilecektir.

5. Organ, ek tahminler ile birlikte tahminleri mümkün olan en kısa zamanda teyidedeceği gibi, bu tahminleri ilgili Hükümetin muvafakati ile tâdil de edebilecektir.

6. 15 nci maddede derpiş edilen belgelerden ayrı olarak, Organ işbu Sözleşmenin uygulanmasını kolaylaştıracak mahiyette göreceği tahminlerle ilgili belgeleri, yılda bir kereden az olmamak şartıyla, tesbit edeceği tarihlerde yayınlayacaktır.

Madde — 13.

İstatistikler usulünün uygulanması

1. Organ, 20 nci maddede öngörüldüğü şekilde istatistiklerin hangi tarz ve şekilde tevdi edileceklerini tesbit ve bu amaca yöneltilmiş formüllerleri tertibecektir.

2. Organ, istatistikleri, Tarafların veya bütün diğer Devletlerin işbu Sözleşme hükümlerine uyup uymadıklarını tesbit etmek amacıyla inceleyecektir.

3. Organ, bu istatistikleri tamamlamak veya bunlarda bulunan bir bilginin aydınlanmasını temin için gerekli göreceği tamamlayıcı bilgiyi talebedebilecektir.

4. Özel ihtiyaçlar için lüzum görülen uyusturucu maddelere ait istatistikler hakkında, organ sorular sormaya veya fikir yürütmeye yetkili değildir.

Madde — 14.

Sözleşme hükümlerinin icrasını sağlamak için Organca alınacak tedbirler

1. a) Eğer, işbu Sözleşme hükümleri gereğince Hükümet tarafından Organa gönderilen bilgilerin veya Birleşmiş Milletler Organları tarafından verilmiş ve işbu Sözleşme hükümlerinden doğan meslelerle ilgili bilgilerin incelenmesinden sonra Organ, Taraflardan birinin veya bir memleket veya ülkenin Sözleşme hükümlerini uygulamaması yüzünden işbu Sözleşmenin amaçlarının ciddî şekilde haleldar olduğuna kanaat getirirse, ilgili memleket veya ülkenin Hükümetinden açıklamalarda bulunmasını istemek hakkını haizdir.

Aşağıdaki (c) bendinde derpiş edildiği üzere, Tarafların, Konseyin ve Komisyonun mesele üzerine dikkatlerini çekmek hakkı mahfuz kalmak kaydıyla, Organ, işbu bente uygun olarak vâkı bilgi isteğini veya her hangi bir Hükümet tarafından yapılan açıklamayı gizli sayacaktır.

b) Yukarıdaki (a) bendi uyarınca hareket ettikten sonra, Organ, gerekli gördüğü takdirde, işbu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını sağlamak için gerekli görünebilen düzeltici tedbirleri almasını ilgili Hükümetten isteyebilir.

c) Organ, ilgili Hükümetin, yukarıdaki (a) bendine uygun olarak yapılan talebe karşılık tatmin edici açıklamalarda bulunmadığını, veya yukarıdaki (b) bendi uyarınca almaya davet edildiği düzeltici tedbirleri ittihaz etmediğini müşahede ederse, meseleye Tarafların, Konseyin ve Komisyonun dikkatini çekebilir.

2. Organ, yukarıdaki 1 nci fıkranın (c) bendine uygun olarak Tarafların, Konseyin ve Komisyonun bir mesele üzerine dikkatlerini çekerken, belirli bir süre için veya ilgili memleket veya ülkedeki durum kendisini tatmin edinceye kadar, bu memlekettten gelen uyusturucu maddelerin ithalini veya bu memleket veya ülkeye uyusturucu madde ihracını veyahut hem ithalini hem de ihracını dur-

durmayı, böyle bir tedbiri gerekli gördüğü takdirde, Taraflara tavsiye edebilir. İlgili Devlet, meseleyi Konseye götürmek hakkını haizdir.

3. Organ, işbu madde hükümleri şumulüne giren her hangi bir mesele hakkında bir rapor yayımlamak ve bu raporu bütün Taraflara dağıtacak olan Konseye bildirmek hakkını haizdir, Organ, bu raporda, işbu madde uyarınca alınan bir kararı veya bu karara ait bilgileri yayımladığı takdirde, ilgili Hükümetin talebi üzerine bu Hükümetin görüşünü de aynı raporda yayımlamak zorundadır.

4. İşbu maddeye uygun olarak yayımlanan bir Organ kararı oybirliği ile alınmamış ise, azınlıkta kalan Tarafların görüşü de açıklanacaktır.

5. Her Devlet, işbu madde hükümlerine göre, kendisini doğrudan doğruya ilgilendiren bir meselenin incelendiği Organ toplantılarında temsil olunmaya davet edilecektir.

6. İşbu madde gereğince alınacak Organ kararları, Organ üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile alınacaktır.

Madde — 15.

Organ'ın raporları

1. Organ, çalışmaları hakkında yıllık bir rapor ve gerekli görebileceği ek raporları tanzim eder, ve bu raporlarda, elinde bulunan tahminlerin ve istatistikî bilgilerin bir tahlili de gösterilir ve, uygun hallerde, Hükümetlerin verebilmiş oldukları veya vermeye davet edildikleri bilgilerle birlikte, Organ'ın ifade etmek istiyebileceği bütün düşünceler ve tavsiyeler yer alır. İşbu raporlar, Komisyon vasıtasıyla Konseye sunulur ve Komisyon, uygun bulacağı görüşlerini ifade edebilir.

2. Raporlar Taraflara tebliğ edilir ve sonradan Genel Sekreterce yayımlanır. Taraflar bu raporların serbestçe dağıtımına müsaade ederler.

Madde — 16.

Sekreterlik

Komisyon ve Organın sekreterlik hizmetleri Genel Sekreterce temin edilecektir.

Madde — 17.

Özel idare

Taraflar, işbu Sözleşme hükümlerini uygulamakla görevli özel bir idare teşkilâtı bulunduracaklardır.

Madde — 18.

Taraflarca Genel Sekretere verilecek bilgiler

1. Taraflar, Komisyonun görevini ifa edebilmesi için gerekli bularak istiyebileceği bilgileri Genel Sekretere tevdi edeceklerdir; özellikle şu bilgiler söz konusudur :

a) Sözleşmenin, Tarafların ülkelerinin her birinde yürütülmesine dair yıllık rapor;

b) İşbu Sözleşmenin yürütülmesini sağlamak için neşir ve ilân olunan bütün kanun ve tüzük metinlerinin zaman zaman bildirilmesi;

c) Komisyonun, kaçakçılık işleri hakkında istiyeceği bütün izahat ve özellikle, ortaya çıkarılan her kaçakçılık olayına aidolup, gerek uyuşturucu madde kaçakçılıklarının uyuşturucu maddelerle beslenme kaynaklarını aydınlatmaları, gerekse söz konusu miktarlar veya kaçakçıların uyguladıkları usuller bakımından önem arz edebilecek mahiyette bulunan teferruat;

d) İhracat ve ithalât müsaade ve sertifikaları vermeye yetkili idari makamların isim ve adresleri.

2. Taraflar yukarıdaki firkada öngörülen bilgileri, gösterilen şekil ve tarihlerde, ve Komisyonun kullanılmasını istiyebileceği formülleri kullanmak suretiyle vereceklerdir.

Madde — 19.

Uyusturucu maddeler ihtiyac tahminleri

1. Taraflar her yıl, ülkelerinin her biri için Organ'ın göstereceği tarz ve şekilde ve vereceği formüllerle göre tanzim edilecek olan, aşağıdaki konularla ilgili tahminleri Organ'a gönderecektir:

- a) Tıbbi ve bilimsel amaçlarla istihlâk edilecek uyusturucu madde miktarları;
- b) Diğer uyusturucu maddelerin, III numaralı cetveldeki müstahzarların ve işbu Sözleşmede istihdaf edilmeyen maddelerin imalinde kullanılacak uyusturucu madde miktarları;
- c) Tahminlerin aid oldukları yılın 31 Aralık tarihlerinde, stok halinde bulunacak uyusturucu madde miktarları;
- d) Özel stoklara ilâvesi gereken uyusturucu madde miktarları.

2. 21 nci maddenin 3 neü fıkrasında öngörülen indirimler saklı kalmak kaydıyla, her bir ülke ve her bir uyusturucu maddeye ait tahminlerin toplamı işbu maddenin 1 nci fıkrasının (a), (b) ve (d) bentlerinde tasrih olunan miktarların toplamına, bir önceki yılın 31 Aralık gününde mevcudolan stok miktarının 1 nci fıkranın (c) bendi hükümleri uyarınca tahmin edilen seviyeye iblâğı için gerekli miktarın ilâvesiyle meydana gelecektir.

3. Her Devlet, yıl süresince, bunları gerekli kılan durumu açıklamak suretiyle ek tahminler verebilecektir.

4. Taraflar, tahminlerde gösterilen miktarları tesbit etmek için kullanılan usulü ve bu usulde yapılması muhtemel olan değişiklikleri Organa bildireceklerdir.

5. 21 nci maddenin 3 neü fıkrasında derpiş edilen indirimler saklı kalmak kaydıyla tahminler açılmıyacaktır.

Madde — 20.

Organa verilecek istatistikler

1. Taraflar, ülkelerinin her biri için, Organın göstereceği tarz ve şekilde ve vereceği formüllerle göre tanzim edilecek olan, aşağıdaki konularla ilgili istatistikleri Organa göndereceklerdir :

- a) Uyusturucu madde istihsal veya imali;
- b) Diğer uyusturucu maddelerin, III numaralı cetvelde zikredilen müstahzarların ve işbu Sözleşmede derpiş edilmeyen maddelerin imali için uyusturucu madde kullanılması ve uyusturucu maddeler imali amacıyla haşhaş kelle ve sapının kullanılması;
- c) Uyusturucu maddeler istihlâki;
- d) Uyusturucu maddeler ve haşhaş kelle vesapı ithalât ve ihracatı;
- e) Uyusturucu maddelere el konulması ve el konulan miktarların tahsisi; ve
- f) İstatistiklerin ait bulunduğu yılın 31 Aralık tarihindeki uyusturucu madde stokları.

2. a) 1 nci fıkrada sayılan konularla ilgili istatistikler, (d) bendi istisna edilmek kaydıyla, her yıl tanzim edilerek, en geç, aid oldukları yılı takibeden yılın 30 Haziranında Organa verileceklerdir;

b) 1 nci fıkranın (d) bendinde sayılan konulardaki istatistikler, her üç ayda bir tanzim edilerek, en geç, aid oldukları üç ayın sonunu takibeden ay içinde Organa verileceklerdir.

3. İşbu maddenin 1 nci fıkrasında anılan bilgiler haricinde, Taraflar, Organ'a imkân dâhilinde, ülkelerinin her birinden afyon istihsalı amacıyla ekilmiş sahalarn (Hektar olarak) yüzölçümleri hakkında bilgi verebilirler.

4. Taraflar, özel stoklara ait istatistikleri bildirmekle mükellef değildirler, fakat özel ihtiyaçlar için ithal edilen veya memleket veya ülke dâhilinden temin edilen uyusturucu maddelerle,

sivil halkın ihtiyaçlarının karşılanması için özel stoklardan alınan uyuşturucu maddeler miktarlarına ait olan istatistikleri ayrı ayrı bildireceklerdir.

Madde — 21.

İmal ve ithalâtın sınırlanması

1. Her hangi bir memleket veya ülke tarafından belirli bir yıl süresince imal ve ithal edilecek her uyuşturucu maddenin toplam miktarı, aşağıda gösterilen unsurların miktarları toplamını aşamaz :

a) Aidolduğu tahmin sınırları içinde olarak, tıbbi ve bilimsel amaçlarla istihlâk edilen miktar;

b) Aidolduğu tahmin sınırları içinde olarak, diğer uyuşturucu maddelerin, III numaralı cetveldeki müstahzarların ve işbu Sözleşmede derpiş edilmiyen maddelerin imalinde kullanılan miktarı;

c) İhraç edilen miktar;

d) Ait bulunduğu tahmindeki seviyeye yükseltilmesi için stoka eklenen miktar;

e) Ait bulunduğu tahmin sınırları içinde olarak, özel ihtiyaçlar için temin edilen miktar.

2. Müsadere olunduktan sonra meşru piyasaya arz edilen miktarlar ile, sivil halkın ihtiyacının tatmini için özel stoklardan alınan miktarlar, 1 ne fıkroda zikredilen unsurların miktarları toplamından çıkarılacaktır.

3. Organ, belirli bir yıl süresince imal ve ithal edilen miktarın, işbu maddenin 2 ne fıkrasında öngörülen indirimler göz önüne alınmak şartıyla, 1 ne fıkroda sayılan miktarların toplamını aştığını müşahede ederse, bu suretle tesbit edilen ve sene sonunda baki kalacak olan fazlalık, erte- si yıl imal edilecek miktarlardan ve 19 neu maddenin 2 ne fıkrasında tanımlanan tahminler toplamından çıkarılır.

4. a) İthalât veya ihracat istatistiklerinden (Madde 20), her hangi bir memlekete veya ülke- ye yapılan ihracat miktarının, 19 neu maddenin 2 ne fıkrasında tanımlanmış bulunan ve bu mem- leket veya ülkeye aidolan tahminlerin toplamını, (İhraç edildiği beyan edilen miktarlar ilâve ve işbu maddenin 3 ne fıkrası uyarınca müşahede edilen fazlalıklar çıkarıldıktan sonra) geçtiği an- laşılırsa, Organ, kendi görüşüne göre bilgi edinmeleri gereken Devletlere bu durumu bildire- bilirler.

b) Böyle bir tebliği aldıktan sonra Taraflar, o yıl içinde, aşağıdaki haller hariç olmak üzere, bahis konusu uyuşturucu maddenin anılan memleket veya ülkeye ihracına artık müsaade etmiyeceklerdir :

i) Fazla ithal edilen her hangi bir miktar ile gerekli ek miktarın her ikisiyle de ilgili ola- rak, bu memleket veya ülke için bir ek tahmin verilmiş olması hali;

ii) İhracatçı memleket Hükümetinin görüşü uyarınca, ihracatın hastaların tedavisi için elzem olduğu istisnai haller.

Madde — 22.

Ekimde uygulanabilecek özel hüküm

Bir Tarafın memleketinde veya bir ülkesindeki durum, işbu Tarafın kanaatine, halk sağlığı- nın korunması ve uyuşturucu maddelerin kaçakçılık sahasına intikalinin önlenmesi için en uygun tedbir olarak afyon haşhaşı, koka ağacı ve kenevir bitkisi ekiminin yasaklanmasını gerekti- riyorsa, ilgili Taraf bu maddenin ekimini yasaklayacaktır,

Millî afyon teşekkülleri

1. Afyon istihsali maksadiyle afyon haşhaşı ekimine müsaade eden her Taraf bunu önceden yapmamış olduğu takdirde, işbu madde ile derpiş edilen görevleri ifa etmek üzere bir veya daha fazla Devlet teşekkülü vücuda getirerek idame ettirecektir. (Bu teşekküller, işbu maddede «Teşekkül» kelimesiyle anılacaktır.)

2. Yukardaki fıkrada söz konusu olan her Taraf, afyon istihsali maksadiyle afyon haşhaşı ekimine ve afyona aşağıdaki hükümleri uygulayacaktır :

a) Teşekkül, afyon istihsali amacıyle afyon haşhaşı ekimine müsaade edilen bölgeleri tahdit ve arazi parsellerini tâyin edecektir;

b) Sadece, Teşekkülün ruhsatnamesini haiz olan ekiciler, bu ekimi yapmaya mezun olacaklardır;

c) Her ruhsatnamede, ekimin yapılacağı arazinin yüzölçümü tasrih edilmiş olacaktır;

d) Her afyon haşhaşı ekicisi, kendi afyon ürününün tamamını Teşekküle teslim etmekle yükümlüdür; Teşekkül bu ürünü satın alarak, imkân hâsıl olur olmaz ve en geç, rekoltenin sonunu takibeden dört aylık sürenin içinde, ürünü fiilen teslim alacaktır;

e) Afyon ithalini, ihracını ve toptan ticaretini yapmaya ve, afyon alkaloidleri ile tıbbi afyon veya esas afyon olan müstahzarlar imalâtçıların ellerinde bulunan stoklar haric olmak üzere, afyon stokları tesisine ancak Teşekkül yetkilidir. Taraflar, bu hükmü tıbbi afyona ve esas afyon olan müstahzarlara teşmil etmek zorunda değildirler.

3. İlgili tarafın bünyesi müsaid olduğu takdirde, 2 nci fıkrada öngörülen idari görevler tek bir Devlet Teşekkülü tarafından tedvir edilecektir.

Madde — 24.

Milletlerarası ticarete konu olan afyonlu istihsalindeki sınırlamalar

1. a) Taraflardan biri, afyon istihsaline başlamak veya mevcut istihsalini artırmak istediği takdirde, kendi afyon istihsalinin Dünya afyon istihsalinde bir istihsal fazlalığı husule getirmemesi için, Organ tarafından yayınlanan tahminler gereğince mevcut Dünya afyon talebini dikkate alacaktır.

b) Bir taraf, kendi ülkesindeki afyon istihsalinin veya istihsal artışının, afyon kaçakçılığını beslemeye yarıyacağı görüşünde ise, işbu afyon istihsaline veya istihsal artışına müsaade etmeyecektir.

2. a) 1 nci fıkra hükümleri bâki kalmak kaydıyla, 1961 yılının 1 Ocak tarihinde ihracat amacıyla afyon istihsal etmekte olan bir taraf, kendi ürünü olan afyondan yılda beş tonu geçmeyecek şekilde ihracat yapmak istediği takdirde, bu hususu Organa, aşağıdaki bilgilerle birlikte bildirecektir:

i) Afyon istihsal ve ihracını ilgilendiren, işbu Sözleşmenin gerektirdiği, yürürlükteki kontroller; ve

ii) Afyon ihracat etmek istediği memleket veya memleketlerin adı; Organ bu bildiriye tasvibedebileceği gibi, ilgili tarafa ihracat amacıyla afyon istihsal etmemesini de tavsiye edebilecektir.

b) 3 ncu fıkrada zikredilenlerden başka bir taraf, ihracat için yılda beş tondan fazla afyon istihsal etmek istediği takdirde, bunu, aşağıdaki hususlar da dâhil olmak üzere, duruma uygun bilgilerle birlikte, Konseye bildirecektir.

i) İhracat için istihsal edilmesi gereken miktarların tahmini;

ii) İstihsal edilecek afyon hususunda mevcut veya teklif edilen kontroller;

iii) Bu afyonu ihracatmeyi tasarladığı memleket veya memleketlerin adı; Konsey de, bu bildiriye tasvibedebileceği gibi, ilgili Tarafa, ihracat amacıyla afyon istihsal etmemesini de tavsiye edebilecektir.

3. 2 nci fıkranın (a) ve (b) bendleri hükümlerine rağmen, 1 Ocak 1961 tarihine hemen takaddüm eden on yıl süresince bir Taraf, istihsal ettiği afyonu ihracetmişse, istihsal ettiği afyonun ihracatına devam edebilecektir.

4. a) Bir Taraf.

i) 3 ncü fıkrada zikredilen bir Tarafın;

ii) 2 nci fıkranın (a) bendi hükümlerine uygun olarak Organa bildiride bulunmuş olan bir Tarafın; veya

iii) 2 nci fıkranın (b) bendi hükümlerine uygun şekilde Konseyin tasvibini elde etmiş bulunan bir Tarafın,

Ülkesinde istihsal edilmiş olmıyan afyonu ithal edemeyecektir.

b) İşbu fıkranın (a) bendi hükümlerine rağmen, bir Taraf, 1 Ocak 1961 e takaddüm eden on yıl süresince afyor istihsal ve ihracetmiş bulunan her hangi bir memlekette 23 ncü maddede tanımlanan amaçlarla milli bir kontrol teşekkülü veya ajansı kurulmuş ve çalışmakta ise ve bu memleket, istihsal ettiği afyonun kaçakçılığı beslememesini temin edecek etkili imkânlarla malik ise, anılan memleketten afyon ithal edebilir.

5. İşbu madde hükümleri, bir Tarafın:

a) İhtiyacını karşılamaya yeter miktarda afyon istihsal etmesine; veya

b) İşbu Sözleşmenin icaplarına uygun olarak kaçakçılık sırasında müsadere edilen afyonun diğer bir Tarafa ihracına engel olmıyacaktır.

Madde — 25.

Haşhaş kelle ve sapının kontrolü

1. Afyon istihsalinden başka amaçlarla afyon haşhaşı ekimine müsaade eden bir Taraf, aşağıdaki hususların sağlanması için gerekli bütün tedbirleri alacaktır:

a) Afyonun bu gibi afyon haşhaşlarından istihsal edilmevesi;

b) Haşhaş kelle ve sapiyle yapılan uyuşturucu madde imalinin, tatminkâr bir şekilde kontrol edilmesi.

2. Taraflar, haşhaş kelle ve sapına, 31 nci maddenin 4 ilâ 15 nci fıkralarında derpiş edilen ithal sertifikaları ve ihraç müsaadeleri sistemini uygulayacaklardır.

3. Taraflar, haşhaş kelle ve sapının ithal ve ihraç için de, 20 nci maddenin (1-d) ve (2-b) fıkralarında uyuşturucu maddeler için öngörülen istatistiklerin aynısını vereceklerdir.

Madde — 26.

Koka ağacı ve koka yaprağı

1. Taraflardan biri, koka ağacı yetiştirilmesine müsaade ettiği takdirde, koka ağacı ve koka yaprağına, 23 ncü maddede afyon haşhaşı için öngörülen kontrol rejimini uygulayacaktır. Bu maddenin 2 nci fıkrasının (d) bendine gelince, bahis konusu teşekkülün tabi tutulacağı yükümlülük, sadece ürünün alınmasından sonra, imkân hâsıl olur olmaz, tesellümünden ibaret olacaktır.

2. Taraflar, yabani halde mevcut koka ağaçlarının hepsini imkân dairesinde söktüreceklerdir. Kanuna aykırı şekilde yetiştirilen koka ağaçlarını imha edeceklerdir.

Madde — 27.

Koka yaprağına ait ek hükümler

1. Taraflar, koka yaprağının, hiçbir alkaloid ihtiva etmemesi gereken aromatik bir müstahzarın imalinde kullanılmasına ve bu amaca yeter ölçüde istihsaline, ithal ve ihracına, ticaretine ve elde bulundurulmasına müsaade edebilirler.

2. Taraflar, bu kabil bir aromatik müstahzarın imaline tahsis edilen koka yapraklarına ait tahmin (Madde 19) ve istatistikleri (Madde 20) ayrıca vereceklerdir. Bununla beraber, aynı koka yaprakları alkaloid ve aromatik maddeler çıkarılmasında kullanıldıkları ve bu durumda tahminlerde ve istatistiklerde tasrih olunduğu takdirde, bu yolda harekete mahal olmayacaktır.

Madde — 28.

Kenevirin kontrolu

1. Taraflardan biri, kenevir ve kenevir reçinesi istihsali için kenevir bitkisi ekimine müsaade ettiği takdirde, bu konuda, 23 nü maddede afyon haşhaşının kontrolu için öngörülen kontrol usulünü uygulayacaktır.

2. İşbu Sözleşme, yalnızca smai amaçlarla (elyaf ve tohum) veya bahçıvanlık amaçlarıyla yetiştirilen kenevir bitkisine uygulanmayacaktır.

3. Taraflar, kenevir bitkisi yapraklarının süstimalini veya bunların kaçakçılığını önlemek için gerekli olabilecek tedbirleri alabileceklerdir.

Madde — 29.

İmalât

1. İmalâtın bir veya birçok devlet teşebbüsü tarafından yapılması hali hariç, Taraflar uyuşturucu madde imalini ruhsata tabi tutacaklardır.

2. Taraflar:

a) Uyuşturucu madde imal eden veya böyle bir imalâta katılan her şahıs ve teşebbüsü nezaret altında bulunduracaklardır;

b) İmalâtın yapılabileceği müessese ve yerleri ruhsat usulüne tabi tutacaklardır; ve

c) Ruhsat sahibi uyuşturucu madde imalâtçıları, imali için kendilerine hak tanınmış bulunan uyuşturucu maddelerin nevileri ile miktarlarını gösteren müsaadenameleri belirli tarihlerde almaya mecbur tutacaklardır. Ancak, müstahzarlar için bu tarzda bir müsaadename gerekli değildir.

3. Taraflar, piyasa durumunu göz önünde bulundurarak, uyuşturucu madde imalâtçılarının elinde, işletmenin mütad çalışması için gerekli olan miktarlardan fazla uyuşturucu madde ve haşhaş kelle ve sapı birikimine engel olacaklardır.

Madde — 30.

Ticaret ve dağıtım

1. a) Taraflar, uyuşturucu madde ticaret ve dağıtımını, bir veya daha fazla devlet teşekkülü tarafından yapılanlar dışında, ruhsata tabi tutacaklardır.

b) Taraflar:

i) Uyuşturucu madde ticaret veya dağıtımını yapan veya bunlara katılan her şahıs ve teşebbüsü nezaret altında bulunduracaklardır;

ii) Böyle bir ticaret ve dağıtımın yapılabileceği müessese ve yerleri ruhsat rejimine tabi tutacaklardır. Ancak, müstahzarlar için ruhsat talebi zarureti olmayacaktır.

c) Ruhsat rejimine dair (a) ve (b) bendleri hükümlerinin tedavi veya bilim sahalarında görev ifasına usulü dairesinde yetkili kılınmış şahıslara uygulanması zaruri değildir.

2. Bundan başka, Taraflar:

a) Piyasa durumunu göz önüne alarak, tacirlerin, dağıtımcıların, devlet teşekküllerinin veya yukarıda sözü geçen, usulü dairesinde yetkili kılınmış şahısların ellerinde, işletmenin mütad çalışmasının temini için gerekli olan miktardan fazla uyuşturucu madde ve haşhaş kelle ve sapı birikimine de engel olacaklardır.

b) i) Uyuşturucu maddelerin, fertlere, ancak doktor reçetesi ile temin veya tevziini gerekli kılacaklardır. Bu hükmün, fertlerin ifaya usulen yetkili buldukları tedavi görevleri dolayısıyla kanunen elde edebilecekleri, kullanabilecekleri veya hastalara verebilecekleri uyuşturucu maddeler hakkında uygulanması zaruri değildir.

ii) Şayet Taraflar, bu tedbirlerin gerekli veya temenniye şayan olduğuna hükmederlerse, I No.lu cetvele dâhil bulunan uyuşturucu maddelerle ilgili olarak tanzim edilecek reçetelerin, yetkili idari makamlar veya yetkili meslekî dernekler tarafından temin edilecek, dipkoçanlı defter şeklindeki resmî cetveller üzerine yazılmasını gerekli kılacaklardır.

3. Tarafların, uyuşturucu maddelere ait yazılı veya basılı tekliflerde, her hangi bir mahiyet-teki reklâmlar ile, ticarî amaçlarla kullanılan uyuşturucu madde tarifnamelerinde, uyuşturucu madde ihtiva eden ambalâjlarda, uyuşturucu maddelerin satışa arzında kullanılan etiketlerde, Dünya Sağlık Teşkilâtınca bildirilen milletlerarası ortak adın gösterilmesini mecburi kılmaları temenniye şayandır.

4. Taraflardan biri, gerekli veya şayan arzu telâkki ettiği takdirde, uyuşturucu madde ihtiva eden her ambalâjin üzerinde gayet bariz iki kırmızı çizgi bulundurulmasını zorunlu kılacaktır. Bu ambalâjların sevk edildikleri kolinin üzerinde ise söz konusu çift kırmızı çizgi bulunmayacaktır.

5. Taraflar, satışa arz edilen ilâcın etiketinde, ihtiva ettiği uyuşturucu madde veya maddelerin adı ile ağırlık veya yüzde oranının gösterilmesini zorunlu kılacaklardır. Etiket üzerinde bu malûmatı vermek mecburiyetinin, fertlere doktor reçetesi ile verilen bir uyuşturucu maddeye tatbiki zaruri olmayacaktır.

6. 2 nci ve 5 nci fıkralar hükümlerinin, II numaralı cetveldeki uyuşturucu maddelerin perakende ticaretine ve perakende dağıtımına uygulanması zaruri olmayacaktır.

Madde — 31.

Milletlerarası ticarete dair özel hükümler

1. Taraflar, uyuşturucu maddelerin, her hangi bir memleket veya ülkeye müteveccihen ihracı,

a) O memleket veya ülkenin kanun ve tüzüklerine uygun; ve

b) Tekrar ihraçedilecek miktarlar ilâve edilmek ve 19 ncu maddenin 2 nci fıkrasındaki tanıma uyulmak suretiyle hesaplanacak olan, o memleket veya ülkeye ait tahminler toplamının sınırları içinde, bulunmadığı takdirde, işbu ihracatın bilgileri altında yapılmasına müsaade etmiyeceklerdir.

2. Taraflar, serbest liman ve bölgelerde de, ülkelerinin diğer kısımlarında icra ettikleri nezaret ve denetlemenin aynıını icra edeceklerdir; bununla beraber, daha sert bir rejimi de uygulayabileceklerdir.

3. a) Taraflar, uyuşturucu madde ithal veya ihracının bir Devlet teşebbüsü veya teşebbüsleri tarafından yapıldığı haller haric olmak üzere, söz konusu ithal veya ihracı bir ruhsatname vasıtasıyla denetliyeceklerdir.

b) Taraflar, bu kabil bir ithalât veya ihracat ile meşgul olan veya buna katılan her şahıs ve teşebbüse nezaret edeceklerdir.

4. a) Bir uyuşturucu maddenin ithal veya ihracına müsaade eden her Taraf, ister bir, ister birçok uyuşturucu maddeyi ilgilendirsin, her ithal veya ihraç işlemi için ayrı bir ithal veya ihraç müsaadesi alınmasını gerekli kılacaktır.

b) Bu müsaadede, uyuşturucu maddenin adı, varsa milletlerarası müşterek adı, ithal veya ihraçedilecek miktarı, ithalâtçı ve ihracatçının ad ve adresleri gösterilecek ve ithal veya ihracın yapılması gereken süre tasrih olunacaktır.

c) İhraç müsaadesinde, ayrıca ithal sertifikasının numara ve tarihi (fıkra 5) ve bunu veren rakam gösterilecektir.

d) İthal müsaadesi sevkiyatın birkaç parti halinde yapılmasına cevaz verebilir.

5. Bir ihraç maddesini vermeden önce, taraflar, ithalâtçı memleket veya ülkenin yetkili makamları tarafından verilen ve söz konusu uyuşturucu maddenin veya maddelerin ithalinin kabul olduğunu tasdik eden bir ithal sertifikası talebedecekler ve bu sertifika, ihracat müsaadesini talebeden şahıs veya müessese tarafından ibraz edilecektir. Taraflar, Komisyona tasvibedilen ithal sertifikası örneğine mümkün mertebe uyacaklardır.

6. Her sevkiyata, ihraç müsaadesinin bir örneği eklenecek, ve ihraç müsaadesini veren Hükümet de, bunun bir örneğini ithalâtçı memleket veya ülke Hükümetine gönderecektir.

7. a) İthalât yapıldıktan veya ithalât için tesbit edilen süre sona erdikten sonra, ithalâtçı memleket veya ülke Hükümeti, ihracat müsaadesini, bu husustaki özel bir kayıt ile birlikte, ihracatçı memleket veya ülke Hükümetine iade edecektir.

b) Yukarıda zikri geçen kayıta, fiilî ithalât miktarı tasrih edilecektir.

c) Fiilî ihracat miktarı, ihraç müsaadesi ile kayıtlı bulunandan az ise, yetkili makamlar, ihraç müsaadesine ve bu müsaadenin her resmî suretine fiilî ihracat miktarını kaydedeceklerdir.

8. İhraç müsaadesinde adı gösterilenden başka bir şahsın hesabına olmak üzere bir bankaya yapılan sevkiyat şeklindeki ihracat memnu olacağı gibi, bir posta kutusuna sevk tarzında ihraç da yapılamaz.

9. Bir gümrük antreposuna sevk edilmek şeklinde yapılacak ihracat yasaklanacaktır. Ancak ithalâtçı memleket Hükümeti, ihraç müsaadesini isteyen şahıs veya müessesenin ibraz ettiği ithal sertifikasında sevk olunan emteanın bir gümrük antreposuna tevdi edilmek üzere ithal olunmasını tasvibettiğini bildirdiği takdirde, bu ihracata müsaade edilir. Bu takdirde, ihracat müsaadesinde sevkiyatın bu maksatla yapıldığı tasrih edilecektir. Malın anrepodan çekilmesi, antreponun bağlı bulunduğu makamlar tarafından verilecek bir müsaadenin verilmesine bağlı olup, antrepodan yabancı bir memlekete yapılacak sevkiyat ise, işbu Sözleşmedeki anlamına uygun olarak yeni bir ihraç işlemi addolunacaktır.

10. İhraç müsaadesi refakatinde olmaksızın bir taraf ülkesine giren veya çıkan uyuşturucu madde sevkiyatına yetkili makamlarca engel olunacaktır.

11. Bir taraf, her hangi bir uyuşturucu madde sevkiyatının, diğer bir memlekete müteveccihen kendi ülkesinden transit geçmesine, sevke konu emtae nakil vasıtalarından tahliye edilsin veya edilmesin, müsaade etmeyecektir. Bu sevkiyata ait ihraç müsaadesi örneğinin, sözü geçen tarafın makamlarına sunulduğu haller hariçtir.

12. Herhangi bir memleket veya ülkenin yetkili makamları, kendi toprakları üzerinde yapılmıya müsaade olunan bir uyuşturucu madde sevkiyatının, işbu sevkiyata ait ihraç müsaadesi suretinde yazılı olandan başka bir ülkeye yapılmasına, işbu sevkiyatın geçeceği memleket veya ülkenin Hükümeti, söz konusu güzergâh değişimini kabul etmedikçe, engel olmak için her türlü tedbirleri alacaktır. Bu memleket veya ülkenin Hükümeti, bilcümle güzergâh değiştirme taleplerini, transit memleket veya ülkeden yeni mevride doğru yapılan bir ihracat olarak telâkki edecektir. Güzergâh değişimine müsaade olduğu takdirde, transit memleket veya ülke ile ihracatın ilk önce yapılmış olduğu ülke veya memleket arasında 7 nci fıkranın (a) ve (b) bendleri uygulanır.

13. Transit halde olan veya bir gümrük antreposuna yerleştirilmiş bulunan her hangi bir uyuşturucu maddenin sevkinde bu uyuşturucu maddelerin mahiyetini değiştirebilecek her hangi bir işleme tevessül olunamaz. Bu maddelerin ambalâjı, yetkili makamların müsaadesi alınmadan değiştirilemez.

14. Uyuşturucu maddelerin taraflardan birinin arazisinden transit olarak geçmesi hakkındaki 11 ilâ 13 ncü fıkra hükümleri, sevkiyat uçakla yapıldığında, uçağın transit memleket veya ülkeye inmemesi şartıyla, uygulanmaz. Uçak transit olarak geçilen memlekete veya ülkeye iniş yaptığı takdirde, anılan hükümler, durumun gerektirdiği ölçüde uygulanacaktır.

15. İşbu madde hükümleri, her hangi bir taraf'ın transit geçen uyuşturucu maddeler üzerinde icra edilebileceği kontrolü sınırlıyan her hangi bir milletlerarası anlaşmanın hükümlerini ihlâl etmiyecektir.

16. İşbu maddenin, 1 (a) ve 2 nci fıkraları haric olmak üzere, hiçbir hükmünün III numaralı cetveldeki müstahzarlara uygulanması zarûri değildir.

Madde — 32.

Milletlerarası seferler yapan gemi veya hava gemilerinin ilk yardım çantalarında bulunan uyuşturucu maddelere dair özel hükümler :

1. Sefer sırasında, ilk yardım ve âcil vâkalar vukuunda gerekli olabilecek sınırlı miktardaki uyuşturucu maddelerin gemiler veya hava gemileriyle yapılacak milletlerarası nakliyatı, işbu Sözleşmenin derpiş ettiği anlamda bir ithal veya ihraç şeklinde telâkki olunmıyacaktır.

2. 1 nci fıkrada zikr edilen uyuşturucu maddelerin matluba uygun olmıyan bir şekilde kullanılmasının veya bunların gayrimeşru amaçlara yönetilmesini önlemek üzere, gemi veya hava gemilerinin tescil edilmiş bulunduğu memleketlerce uygun tedbirler alınacaktır. Komisyon, bu tedbirleri, yetkili milletlerarası teşkilâtlarla istişarede bulunmak suretiyle tavsiye edecektir.

3. 1 nci fıkra hükümlerine uygun olarak gemiler veya hava gemileriyle nakledilen uyuşturucu maddeler, yetkili mahalli makamların, gemiler veya hava gemilerinde tahkik, teftiş ve diğer kontrol işlemleri yapmak hususundaki hukukuna hâlel gelmemesi şartıyla, bu vasıtaların tescil edilmiş bulunduğu memleketin kanun, tüzük, müsaade ve ruhsatnamelerine tabidir. Bu uyuşturucu maddelerin âcil vakalarda kullanılması, 30 ncu maddenin 2 nci fıkrasının (b) bendi hükümlerine aykırı addolunmıyacaktır.

Madde — 33.

Uyuşturucu maddelerin elde bulundurulması

Taraflar, kanuni müsaade alınmaksızın elde uyuşturucu madde bulundurulmasına müsaade etmiyeceklerdir.

Madde — 34.

Nezaret ve teftiş tedbirleri

Taraflar, aşağıdaki hususları gerekli kılacaklardır :

a) İşbu Sözleşme uyarınca kendilerine ruhsatname verilmiş bulunan şahıslar veya işbu Sözleşmeye uygun olarak kurulmuş bulunan bir Devlet teşekkülünde idare veya nezaret mevkileri işgâl eden kimseler, işbu Sözleşme uyarınca çıkarılan kanun ve tüzük hükümlerinin etkili bir şekilde ve sadakatla uygulanmaları için gerekli vasıfları haiz olacaklardır; ve...

b) İdari makamlar, imâlatçılar, tacirler, bilim adamları, bilimsel müesseseler ve hastaneler, imâl edilen her uyuşturucu maddenin miktarlarının ve uyuşturucu maddelerin iktisap ve ferağı ile ilgili her muamelenin kaydedileceği defterleri tutacaklardır. iki yıldan kısa olmıyan bir süre boyunca saklanacaktır. 30 ncu madde, 2 nci fıkra, (b) bendinde sözü edilen, doktor reçetelerine mahsus dip koğanlı defterlerin kullanıldığı hallerde ise, bu dip koğanlı defterler, koğanlar da dâhil olmak üzere, iki yıldan kısa olmıyan bir süre boyunca saklanacaktır.

Madde — 35.

Kaçakçılıkla mücadele

Taraflar, Anayasa, hukuk ve idare rejimlerini gözönünde bulundurarak :

a) Kaçakçılığa karşı millî çapta önleyici tedbirlerin ve mücadele faaliyetlerinin koordinasyonunu sağlayacaklardır. Bu maksatla, bu koordinasyonu ifa ile görevli uygun bir teşkilâtın taraflarca tâyini de faydalı olabilecektir;

- b) Kaçakçılıkla mücadelede birbirlerine karşılıklı yardımda bulunacaklardır;
- c) Kaçakçılıkla düzenli bir şekilde mücadele edebilmek üzere kendi aralarında ve üyesi buldukları yetkili milletlerarası teşekküllerle sıkı bir işbirliğinde bulunacaklardır;
- d) İlgili teşkilâtlara ait milletlerarası işbirliğinin süratle gerçekleştirilmesini temin edeceklerdir;
- e) Adli bir dâvanın takibinde, memleketler arasında hukukî belgeler teati olunduğu takdirde, bu belgelerin, taraflarca tâyin edilecek mahkemelere süratle erişmesini temin edeceklerdir; bu hüküm, tarafların hukukî belgelerin diplomatik yoldan gönderilmelerini talebetme haklarına hâlel getirmez.

Madde — 36.

Cezai Hükümler

1. Kendi Anayasa hükümleri bâki kalmak kaydıyle, her taraf uyuşturucu maddelerin işbu sözleşme hükümlerine uygun olmıyan bir şekilde yapılacak ekim ve istihsalinin, imalinin, istihracının, hazırlanmasının, elde bulundurulmasının, arzının, satışa arzının, dağılımının, satın alınmasının, satışının, her hangi bir maksatla tesliminin, sımarsarlığının, gönderilmesinin, transit olarak sevkinin, naklinin, ithal ve ihracının veya sözü geçen tarafın görüşüne nazaran, işbu sözleşme hükümlerine aykırı olabilecek her türlü fiiller teşkil etmeleri, ve ağır cürümlerin uygun bir cezaya ve bilhassa hapis ve diğer hürriyetten mahrumiyet cezalarına müstahak kılınmaları için gerekli tedbirleri alacaklardır.

2. Her tarafın Anayasası, kazai ve adli sistemi ve milli mevzuatı hükümleri baki kalmak kaydıyle,

a) i) 1 nci fıkrada sayılan yasak fiillerin her biri, değişik memleketlerde ikaz edilmeleri halinde, ayrı bir suç addedilecektir.

ii) Söz konusu suçlardan her hangi birine kasden katılmak, suçta maksadiyle birleşmek veya anlaşmak veya suç ikama teşebbüs etmek, ve işbu maddede bahis konusu suçlarla ilgili olarak kasden yapılan hazırlık fiilleri ile malî muameleler, 1 nci fıkrada öngörülen cezaları müstelzim birer suç teşkil edecektir.

iii) Bu suçlar için yabancı memleketlerde hükümlenen mahkûmiyet kararları, sabıka teşkili amacı ile nazarı itibara alınacaktır.

iv) Yukarıda sözü edilen ağır suçlar, bunları ika edenler vatandaş veya yabancı olsun, suçun ülkesi üzerinde işlendiği Tarafca, veya iade talebinin vâkı olduğu tarafın mevzuatı gereğince suçlunun geri verilmesi şâyânı kabul değilse ve söz konusu suçlu önceden takip ve muhakeme edilmemişse, suçlunun ülkesi üzerinde bulunduğu tarafca takibolunacaktır.

b) 1 nci fıkra ve 2 nci fıkranın a) bendinin ii) kısmında bahsedilen suçların, taraflar arasında imzalanmış veya imzalanacak olan suçluların geri verilmesi anlaşması hükümlerine göre gerivermeyi gerektiren birer vâka addolunması ve suçluların geri verilmesini bir anlaşmaya veya mütekabiliyete bağlamıyan tarafların kendi aralarında geri verme hali olarak kabul olunması arzuya şâyandır; şu kadar ki, geri verme, kendisine geri verme talebi yapılan tarafın mevzuatı uyarınca uygulanacak, ve sözü geçen taraf yetkili makamları suçta yeter derecede ağır saymadıkları takdirde, suçlunun tevkifini veya geri verilmesini red hakkını haiz olacaklardır.

3. İşbu maddenin hiçbir hükmü, yargı hakkı hususunda bir tarafın ceza hukukunun hükümlerine hâlel getirmeyecektir.

4. İşbu madde hükümleri, yetki konusunda, taraflardan her birinin ceza hukuku mevzuatıyla sınırlanmıştır.

Madde — 37.

Zapt ve müsadere

36 ncı maddede istihdaf edilen suçlardan her hangi birinin ikâi için kullanılan veya böyle bir suçun ikama tahsis edilen her uyuşturucu madde, her madde ve her türlü malzeme zapt ve müsadere olunabilecektir.

Madde — 38.

Uyuşturucu madde müptelâlarının tedavisi

1. Uyuşturucu madde müptelâlarının tedavilerini, bakılmalarını ve tabii hayata intibaklarını sağlamak üzere, taraflar gereken tedbirlerin alınmasını özellikle göz önünde bulunduracaklardır.

2. Uyuşturucu madde iptilâsı, bir taraf için vahim bir mesele teşkil ettiği ve aynı tarafın iktisadi imkânları da müsaidolduğu takdirde, uyuşturucu madde müptelâlarının etkili bir şekilde tedavileri için uygun teşkilâtın kurulması temenniye şayandır.

Madde — 39.

İşbu sözleşmenin gerektirdiğinden daha şiddetli millî kontrol tedbirlerinin uygulanması

İşbu sözleşmenin hükümlerine rağmen, taraflardan hiçbiri, işbu sözleşmede öngörülen kontrol tedbirlerinden daha sıkı veya daha şiddetli olanları ittihaz etmekten, ve bilhassa, halk sağlığını korumak için gerekli veya uygun gördüğü takdirde, III numaralı cetveldeki müstahzarların veya II numaralı cetveldeki uyuşturucu maddelerin, I numaralı cetveldeki uyuşturucu maddelere uygulanan kontrol tedbirlerine veya bunlardan bâzılarına tabi tutulmalarını istemekten alıkonulmayacak veya alıkonulmuş addedilmeyecektir.

Madde — 40.

Sözleşme metninde kullanılan diller, imza, tasdik ve katılma usulü

1. İngilizce, Çince, İspanyolca, Fransızca ve Rusca metinleri aynı derecede geçerli bulunan işbu sözleşme, 1 Ağustos 1961 tarihine kadar, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı üyesi bütün Devletlerin, sözü geçen teşkilâta üye olmamakla beraber, Milletlerarası Adalet Divanı Statüsüne taraf bulunan veya Birleşmiş Milletlerin İhtisas Teşekküllerinden birine dâhil olan veya konseyin, taraf olmak üzere davet edeceği her Devletin imzasına açıktır.

2. İşbu sözleşme tasdike tabidir. Tasdik belgeleri Genel Sekretere tevdi edilecektir.

3. İşbu sözleşme, 1 Ağustos 1961 tarihinden itibaren, 1 ncı fıkrada derpiş edilen Devletlerin katılmasına açık tutulacaktır. Katılma belgeleri Genel Sekretere tevdi edilecektir.

Madde — 41.

Yürürlüğe giriş

1. İşbu sözleşme, 40 ncı madde hükümlerine göre, kırkıncı tasdik veya katılma belgesinin tevdiini takibeden otuzuncu günün sonunda yürürlüğe girecektir.

2. Söz konusu kırkıncı belgenin tevdiinden sonra tasdik veya katılma belgesini tevdi eden her hangi bir Devlet için işbu sözleşme, tasdik veya katılma belgesinin tevdiini takibeden otuzuncu günün sonunda yürürlüğe girecektir.

Ülkelere göre uygulama

İşbu sözleşme, bir tarafın milletlerarası sahada temsil ettiği Anavatan dışı her ülkede, tarafın veya ilgili ülkenin Anayasası veya örf ve âdeti gereğince bu gibi bir ülkenin peşin muvafakatinin alınmasının gerekli olduğu haller haric olmak üzere, uygulanacaktır. Bu takdirde, taraf, en kısa zamanda, ülkenin gerekli muvafakatını elde etmeye gayret edecek, ve bu muvafakatı elde ettiğinde bunu Genel Sekretere bildirecektir. İşbu sözleşme, tebliğin Genel Sekreter tarafından alınması tarihinden itibaren, tebliğ belgesinde gösterilen ülke veya ülkelerde uygulanacaktır. Anavatan dışı ülkenin önceden muvafakatının alınmasının gerekli olmadığı hallerde, ilgili taraf, imza, tasdik veya katılma sırasında, işbu sözleşmenin hangi anavatan dışı ülke veya ülkelere uygulanacağını beyan edecektir.

Madde — 43.

19., 20., 21., ve 31 nci maddeler bakımından ülkeler

1. Taraflardan her hangi biri 19., 20., 21. ve 31 nei maddelerin amaçlarına uygun olarak, ülkelerinden birinin, iki veya daha çok ülkeye bölündüğünü veya ülkelerinden iki veya daha çoğunun tek bir ülke halinde birleştiğini Genel Sekretere tebliğ edebilir.

2. Taraflardan ikisi veya daha çoğu, aralarında bir gümrük birliğinin kurulması sonucunda, 19., 20., 21., ve 31 nei maddelerin amaçlarına uygun olarak, tek bir ülke teşkil ettiklerini Genel Sekretere tebliğ edebilirler.

3. Yukarıdaki 1 ve 2 nei fıkralar gereğince yapılan her hangi bir tebliğ, yapıldığı yılı takiben yılın 1 Ocak gününden itibaren hüküm ifade edecektir.

Madde — 44.

Evvelki milletlerarası anlaşmaların ilgası

1. İşbu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren, hükümleri, taraflar arasında, aşağıdaki anlaşmaların hükümlerini ilga ederek onların yerlerini alacaklardır.

- a) 23 Ocak 1912 de La Haye'de imzalanan, Milletlerarası Afyon Sözleşmesi;
- b) 11 Şubat 1925 de Cenevre'de imzalanan, Müstahzar Afyonun imali, içticareti ve kullanılması anlaşması;
- c) 19 Şubat 1925 de Cenevre'de imzalanan, Milletlerarası Afyon Sözleşmesi;
- d) Temmuz 1931 de Cenevre'de imzalanan, uyuşturucu maddelerin imalini tahdit ve dağıtımını tanzim hakkında Sözleşme;
- e) 27 Kasım 1931 de Bangkok'da imzalanan, Uzak - Doğu'da içim afyonu tüketiminin kontrolü hakkında Anlaşma;
- f) La Haye'de 23 Ocak 1912 de; Cenevre'de 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925 ve 13 Temmuz 1931 de; Bangkok'da 27 Kasım 1931 de ve Cenevre'de 26 Haziran 1936 da (bu sözleşmelerin sonuncusu üzerindeki etkisi hariç) akdolan uyuşturucu maddeler hakkındaki Anlaşma, Sözleşme ve Protokolleri tadil eden, 11 Aralık 1946 da Lake Success'de imzalanan Protokol;
- g) (f) bendinde temas olunan 1946 protokolü ile tadil edilmiş bulunan (a) ile (e) bentlerinde sözü geçen Sözleşme ve Anlaşmalar.

h) 11 Aralık 1946 da Lake Success'de imzalanan Protokolle tadil olunan, Uyuşturucu maddelerin imalinin tahdidi ve dağıtımının tanzimi hakkındaki 13 Temmuz 1931 Sözleşmesinde derpiş edilmeyen bazı uyuşturucu maddeleri milletlerarası kontrol altına alan, 19 Kasım 1948 de Paris'te imzalanan Protokol;

i) 23 Haziran 1953 te New York'da imzalanan, haşhaş ekiminin, afyon istihsalinin, milletlerarası ticaretinin, toptan ticaretinin, ve kullanılmasının sınırlandırılması ve düzenlendirilmesi hakkındaki Protokol (işbu Protokol yürürlüğe girdiği takdirde).

2. İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren, işbu Sözleşmenin 36 maddesinin 2 nci fıkra (b) bendi, 26 Haziran 1936 da Cenevre'de imzalanan Zararlı İlaçlar Kaçakçılığının Men'i hakkındaki Sözleşmenin 9 ncu maddesini, sözü geçen Sözleşmenin âkitlerinden olup işbu Sözleşmeye taraf olanlar arasında ilga ederek, onun yerine kaim olacaktır; bununla beraber, sözü geçen taraflardan her hangi biri, Genel Sekretere bu konuda bilgi vererek, sözü geçen 9 ncu maddeyi yürürlükte bırakabilir.

Madde — 45.

Geçici hükümler

1. 9 ncu maddede kurulması öngörülen organın görevleri, işbu Sözleşmenin yürürlüğe girişi tarihinden itibaren (madde 41, fıkra 1), mahiyetlerine göre, 44 ncü madde (c) bendinde bahsi geçen muaddel Sözleşmenin VI ncü bölümü hükümleri gereğince kurulan Daimi Merkez Komitesi ve yine 44 ncü madde (d) bendinde sözü geçen muaddel Sözleşmenin II nci bölüm hükümleri uyarınca kurulan Kontrol Organı tarafından, geçici olarak ifa edilecektir.

2. Konsey, 9 ncu maddede sözü edilen yeni Organın göreve başlayacağı tarihi tesbit edecektir. Bu tarihte, sözü geçen organ, işbu Sözleşmeye Taraf olmayıp 44 ncü maddede sayılan Andlaşmalara taraf bulunan devletler için 1 nci fıkroda sözü edilen Daimi Merkez Komitesiyle Kontrol Organının görevlerini üzerine alacaktır.

Madde — 46.

Fesih ihbarı

1. İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girişi tarihinden itibaren iki yıllık bir müddetin sonunda (madde 41, fıkra 1), Taraflardan her hangi biri, kendi adına, veya milletlerarası sahada temsil ettiği ve 42 nci madde gereğince verilmiş bulunan muvafakati geri almış olan bir ülke adına, Genel Sekretere bu hususta bir belge tevdi ederek işbu Sözleşmeyi feshedebilecektir.

2. Genel Sekreter fesih ihbarını 1 Temmuzdan önce veya o tarihte alırsa, işbu ihbar, gelecek yılın 1 Ocak tarihinde geçerli olacaktır; fesih ihbarı 1 Temmuzdan sonra alındığı takdirde, gelecek yılın 1 Temmuzundan önce veya o tarihte alınmış gibi hüküm ifade edecektir.

3. 1 nci fıkra hükümlerine uygun olarak tebliğ edilen fesih ihbarları dolayısıyla, Sözleşmenin yürürlüğe girmesi için 41 nci maddenin 1 nci fıkrasında derpiş edilen şartlar temin edilemez duruma girince, işbu Sözleşme sona erecektir.

Madde — 47.

Tadiller

1. Her Taraf, işbu Sözleşmeyi tadil teklifinde bulunabilir. Söz konusu tadil teklifinin metni ve buna gerektiren sebepler Genel Sekretere tebliğ olunacak, Genel Sekreter de bunu Taraflara ve Konseye intikal ettirecektir. Konsey, aşağıdaki şekillerde karar verebilir:

a) Teklif edilen değişikliğin incelenmesi amacıyla, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 62 nci maddesinin 4 ncü fıkrası uyarınca bir konferans toplamak;

b) Taraflara, teklif edilen değişikliği kabul edip etmediklerini sormak ve onlardan, gerektiğinde, söz konusu teklif üzerindeki görüşlerinin Konseye sunulmasını istemek.

2. İşbu maddenin 1 nci fıkrasının (b) bendine uygun olarak Taraflara dağıtılan bir tadil tasarısı, tebliğinden itibaren onsekiz ay içinde hiçbir Tarafça reddolunmamışsa, söz konusu tasarı derhal yürürlüğe girecektir. Bununla beraber, tasarıyı Taraflardan biri reddederse Konsey, Tarafların gö-

rüşlerini göz önünde bulundurmak suretiyle sözü geçen değişikliği incelemekle görevlendireceği bir konferans toplanmasının muvafık olup olmayacağına karar verebilecektir.

Madde — 48.

Anlaşmazlıklar

1. İşbu Sözleşmenin yorumu veya uygulanmasında iki veya daha çok Taraf arasında anlaşmazlık çıktığı takdirde, sözü geçen Taraflar bu anlaşmazlığı görüşme, soruşturma, arabuluculuk, uzlaştırma, hakemlik ve bölgesel teşekküllere başvurma yollarıyla veya kazai yoldan yahut bizzat seçecekleri başkaca barışçı vasıtalarla çözümlenmek üzere birbirlerine danışacaklardır.

2. 1 nci fıkrada derpiş olunan vasıtalarla çözümlenmeyen bu kabül bir anlaşmazlık, Milletlerarası Adalet Divanına havale edilecektir.

Madde — 49.

Geçici ihtirazi kayıtlar

1. Taraflardan her biri, imza, tasdik veya katılma sırasında, ülkelerinden birinde, aşağıdaki hususlara geçici olarak müsaade etmek hakkını muhafaza edebilir.

- a) Afyonun yarı tıbbi amaçlarla kullanılması;
- b) İçim afyonunun kullanılması;
- c) Koka yaprağının çiğnenmesi;
- d) Tıbbi olmıyan amaçlarla kenevir, kenevir reçinesi, kenevir hülâsa ve tontürlerinin kullanılması;
- e) (a) ilâ (d) bentlerinde zirkedilen amaçlarla söz konusu bentlerde kastedilen uyuşturucu maddelerin istihsalı, imali ve ticareti.

2. 1 nci fıkraya uyarınca yapılan ihtirazi kayıtlar aşağıdaki kayıtlara tabi tutulacaklardır:

a) 1 nci fıkrada zikredilen faaliyetlere, ancak, ihtirazi kaydın aidolduğu ülkeler için bu faaliyetler geleneksel oldukları ve 1 Ocak 1961 te bunlara müsaade edilmiş bulunduğu ölçüde izin verilecektir;

b) 1 nci fıkrada söz konusu edilen uyuşturucu maddelerin, aynı fıkrada zikredilen amaçlarla, Taraf olmıyan bir Devlete veya 42 nci madde hükümleri uyarınca işbu Sözleşmenin uygulanmadığı bir ülkeye ihracına müsaade olunamayacaktır;

c) Afyon içme izni, ancak yetkili makamlarca 1 Ocak 1964 ten önce bu maksatla tescil olunmuş kimselere verilebilecektir;

d) Yarı tıbbi amaçlarla afyon kullanılması, işbu Sözleşmenin, 41 nci madde 1 nci fıkrasında derpiş edildiği üzere, yürürlüğe girişinden itibaren onbeş yıllık bir süre içinde ilga edilmelidir;

e) Koka yaprağı çiğnenmesi, işbu Sözleşmenin, 41 nci maddesinin 1 nci fıkrasında derpiş edildiği üzere, yürürlüğe girişinden itibaren yirmibeş yıllık bir süre içinde ilga edilmelidir;

f) Tıbbi ve bilimsel olmıyan amaçlarla kenevir kullanılmasına, mümkün olan en kısa zamanda, fakat her hal ve kârda işbu Sözleşmenin 41 nci maddesinin 1 nci fıkrasında derpiş edildiği üzere, yürürlüğe girişinden itibaren yirmibeş yıllık bir süre içinde, son verilecektir;

g) 1 nci fıkrada sayılan kullanmalar hakkında sözü geçen fıkrada zikredilen uyuşturucu maddelerin istihsalı, imali ve ticareti, bu kullanmalarla aynı zamanda azaltılacak ve sonunda ortadan kaldırılacaktır.

3. 1 nci fıkraya gereğince ihtirazi kayıt koyan bir Taraf :

a) 18 nci maddenin 1 nci fıkrasının (a) bendine uygun olarak Genel Serketere göndereceği yıllık rapora, 1 nci fıkrada sözü edilen, kullanma, istihsal, imal veya ticaretin ortadan kaldırılmasını teşirli kılmak üzere önceki yıl kaydedilmiş bulunan ilerlemeleri yazmaya;

b) Organ'ın tavsiye ettiği tarz ve şekilde, haklarında ihtirazi kayıt konulmuş olan faaliyetler hakkında Organ'a ayrı ayrı tahminler (madde 19) ve istatistikler (madde 20) vermeye mecburdur.

4. a) 1 nci fıkraya uyarınca ihtirazi kayıt koyan bir Taraf :

i) 3 ncü fırcanın a) bendinde anılan raporu, içindeki bilginin aidolduğu yılın sonunu takibeden altı ay içinde;

ii) 3 ncü fırcanın (b) bendinde anılan tahminleri, 12 nci maddenin 1 nci fırcası gereğince Organ'ın bu hususta tesbit ettiği tarihi takibeden üç ay içinde;

iii) 3 ncü fırcanın (b) bendinde anılan istatistikleri, 20 nci maddenin 2 nci fırcası gereğince verilmeleri gereken tarihi takibeden üç ay içinde vermediği takdirde, duruma göre Organ veya Genel Sekreter, ilgili Tarafa, gecikmeyi gösteren bir tebliğ göndererek, bu tebliğin alınmasından itibaren üç aylık bir süre içinde sözü geçen bilginin verilmesini istiyecektir.

b) Taraflardan biri, Organ'ın veya Genel Sekreterin talebine, yukarıda gösterilen müddet içinde uymadığı takdirde, 1 nci fırcaya uyarınca yapılan söz konusu ihtirazi kayıt hükümsüz olacaktır.

5. İhtirazi kayıt koyan bir Devlet, her zaman, yazılı ihbar yoluyla, ihtirazi kayıtlarının bütününe veya bir kısmını geri alabilecektir.

Madde — 50.

Diğer ihtirazi kayıtlar

1. 49 ncu maddeye veya mütaakıp fırcalara uygun olarak getirilen ihtirazi kayıtlardan başka her hangi bir ihtirazi kayda müsaade olunmaz.

2. Her Devlet, imza tasdik veya katılma sırasında işbu Sözleşmenin aşağıdaki hükümleri hakkında ihtirazi kayıtlar dermeyeran edebilir: 12 nci maddenin 2 ve 3 ncü fırcaları; 13 ncü maddenin 2 nci fırcası 14 ncü maddenin 1 ve 2 nci fırcaları; 31 nci maddenin 1 nci fırcasının (b) bendi; ve 48 nci madde.

3. Sözleşmeye taraf olmak, fakat işbu maddenin 2 nci fırcasında veya 49 ncu maddede sayılan ihtirazi kayıtlardan başka ihtirazi kayıtlar dermeyeranına müsaade edilmesini isteyen her Devlet, bu niyetinden Genel Sekreteri haberdar edebilir. Söz konusu ihtirazi kaydın Genel Sekreter tarafından tebliğ edildiği tarihten itibaren geçecek on iki ayın sonundan önce işbu Sözleşmeyi tasdik veya ona iltihak etmiş olan devletlerin üçte biri, söz konusumüddetin sonunda bu ihtirazi kayda itiraz etmedikleri takdirde, işbu ihtirazi kayıt kabul edilmiş sayılacaktır; şu kadar ki, söz konusu ihtirazi kayda itiraz edecek Devletler, kaydı koyan Devlete karşı işbu Sözleşmeden doğan ve ihtirazi kayda ait bulunan her hangi bir hukuki yükümlülük altına girmeyeceklerdir.

4. İhtirazi kayıt dermeyeran eden bir Devlet, her zaman yazılı ihbar yolu ile ihtirazi kayıtlarının hepsini veya bir kısmını geri alabilecektir.

Madde — 51.

Tebliğat

Genel Sekreter, 40 nci maddenin 1 nci fırcasında anılan bütün devletlere, aşağıdaki hususları tebliğ edecektir:

- 40 nci madde uyarınca, imza, tasdik veya katılmaları;
- 41 nci madde uyarınca işbu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih;
- 46 nci madde uyarınca yapılan fesihler;
- 42, 43, 47, 49 ve 50 nci maddeler uyarınca yapılacak demeçler ve tebliğler.

Usulü veçhile yetkilendirilmiş olan, imzaları aşağıda bulunan temsilciler, kendi hükümetleri adına, tasdiklen işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Birleşmiş Milletler Teşkilâtı arşivlerinde saklanacak olan bir nüsha halinde düzenlenmiş olup, usulünce onaylanmış örnekleri Birleşmiş Milletler Teşkilâtının bütün üyelerine ve 40 nci maddenin 1 nci fırcasında istihdaf olunan diğer devletlere gönderilecek olan işbu Sözleşme otuz Mart bindokuzyüz altmışbir günü New York'da düzenlenmiştir.

CETVELLER

I No. lu cetvelde bulunan uyuşturucu maddelerin listesi :

- ACETYLMETHADOL (acétoyk - 3 diméthylamino - 6 diphényl - 4,4 heptane)
ALLYPRIDINE (ally - 3 méthyl - 1 phényl - 4 propionoxy - 4 pipéridine)
ALPHACETYLMETHADOL (alpha - acétoxy - 3 diméthylamino - 6 diphényl - 4,4 heptane)
ALPHAMEPRODINE (alpha - éthyl - 3 méthyl - 1 phényl - 4 propionoxy - 4 pipéridine)
ALPHAMETHADOL (alpha - diméthylamino - 6 diphényl - 4,4 heptanol - 3)
ALPHAPRODINE (alpha - diméthyl - 3,3 phényl - 4 propionoxy - 4 pipéridine)
ANILERIDINE (para - aminophénéthyl - L phenyl - 4 piperidine carboxylique - 4 asidinin ethyl esteri)
BENZETHIDINE (benzyloxy - 2 ethyl) - 1phenyl - 4 piperidine carboxylique - 4 asidinin ethyl esteri
BENZYL MORPHINE (benzyl - 3 morphine)
BETACETYLMETHADOL (bêta - acétoxy - 3 diméthylamino - 6 diphényl - 4,4 heptane)
BETAMEPRODINE (bêta - éthyl - 3 méthyl - 1 phényl - 4 propionoxy - 4 pipéridine)
BETAMETHADOL (bêta - diméthylamino - 6 diphényl - 4,4 heptanol - 3)
BETAPRODINE (bêta - diméthyl - 1,3 phényl - 4 propionoxy - 4 pipéridine)
CANNABIS (Kannabis), RESINE DE CANNABIS (Kannabs Reçinesi), EXTRAITS ET TEINTURES DE CANNABIS (Kannabis hülâsa ve tentürleri)
CETOBEMIDONE (bêta - hydroxyphényl - 4 méthyl - 1 propionyl - 4 pipéridine)
CLONITAZENE (para - chlorbenzyl - 2 diéthylaminoéthyl - 1 nitro - 5 benzimidazole)
COCA, FEUILLE (Koka yaprağı)
COCAINE (Kokain) (benzoylecgonine'in methyl esteri)
CONCENTRE DE PAILLE DE PAVOT (Teksif edilmiş haşhaş kellesi usaresi) (Alkaloidlerinden bir hülâsa temini amaciyle bir ameliyeye tabi tutulan «haşhaş kellesi» nden elde edilen madde).
DESOMORPHINE (dihydrodéseoxymorphine)
DEXTROMORAMIDE ((+) [méthyl - 2 oxo - 4 diphényl - 3,3 (pyrrolidinyl - 1) - 4 bütyl] - 4 morpholine)
DIAMPROMIDE (N - [(méthylphénéthylamino) - 2 propyl] propionanilide)
DIETHYLTHIAMBUTENE (diéthylamino - 3 di - (thiényl - 2') - 1,1 buténe - 1)
DIHYDROMORPHINE
DIMENOXADOL (diméthylaminoéthyl - 2 éthoxy - 1 diphényl - 1,1 acétate)
DIMEPHEPTANOL (diméthylamino - 6 diphényl - 4,4 heptanol - 3)
DIMETHYLTHIAMBUTENE (diméthylamino - 3 di - (thiényl - 2') - 1,1 buténe - 1)
BUTYRATE DE DIOXAPHETYLE (morpholino - 4 diphényl - 2,2 butyrate d'éthyl)
DIPHENOXYLATE (cyano - 3 diphenyl - 3,3 propyl propyl - 1 phenyl - 4 piperidine carboxylique - 4 asidinin ethyl esteri)
DIPIPANONE (diphényl - 4,4 pipéridine - 6 heptanone - 3)
ECGONINE, ekgonn ve kokaine çevrilmesi mümkün ester ve müstakları
ETHYLMETHYLTHIAMBUTENE (éthyméthylamino - 3 di - (thiényl - 2') - 1,1 buténe - 1)
ETONITAZENE (diéthylaminoéthyl) - 1 paşa - éthoxybenzyl - 2 nitro - 5 benzimidazole)

- ETOXERIDINE ([(hydroxy - 2 ethoxy) - 2 ethyl] - 1 phenyl - 4 piperidine carboxylique 1 4 asidin ethyl esteri)
- FURETHIDINE (tetrahydro furfuryloxyethyl - 2) - 1 phenyl - 4 piperidine carboxylique - 4 asidin ethyl esteri)
- HEROINE (Eroin) (diacétylmorphine)
- HYDROCODONE (dihydrocodéinone)
- HYDROMORPHINOL (hydroxy - 14 dihydromorphine)
- HYDROMORPHONE (dihyromorphinone)
- HYDROXPETHIDINE (meta - hydroxyphenil - 4 methyl - 1 piperidine carboxylique - 4 asidin ethyl esteri)
- ISOMETHADONE (diméthylamino - 6 méthyl - 5 diphényl - 4,4 hexanone - 3)
- LEVOMETHORPHINE (x) ((—) - méthoxy - 3 N - méthylmorphinane)
- LEVOMORAMIDE ((—) - [méthyl - 2 oxo - 4 diphényl - 3,3 (pyrrolidinyl - 1) - 4 butyl] - 4 morpholine)
- LEVOPHENACYLMORPHANE ((—) hydroxy - 3 N - phénaacylmorphinane)
- LEVORPHANEL (x) ((—) - hydroxy - 3 N - méthylmorphiane)
- METAZOCINE (hydroxy - 2' triméthyl - 2,5,9 benzomorphane - 6,7)
- METHADONE (diméthylamino - 6 diphényl - 4,4 heptanone - 3)
- METHYLDESORPHINE (méthyl - 6 delta 6 - désoxymorphine)
- METHYLDIHYDROMORPHINE (méthyl - 6 dihydromorphine)
- Méthyl - 1 phényl - 4 pupéridine carboxylique - 4 (acide)
- METOPON (méthyl - 5 dihydromorphinone)
- MORHERIDINE (morfolino - 2 ethyl) - 1 phenyl - 4 piperidine carboxylique - 4 asidin ethyl esteri)
- MORPHINE (morfin)
- MORPHINE METHOBROMIDE ve diğer pentavalan azotlu morfin müstakları
- N - OXYMORPHINE
- MYROPHINE (myristylbenzylmorphine)
- NICOMORPHINE (dinicotinyl - 3,5 morphine)
- NORLEVORPHANOL ((—) Hydroxyl - 3 morphinane)
- NORMETHADONE (diméthylamino - 6 diphényl - 4,4 hexanone - 3)
- NORMORPHINE (deméthylmorphine)
- OPIUM (Afyon)
- OXYCODONE (hydroxy - 14 dihydrocodéinone)
- OXYMORPHONE (hydroxy - 14 dihydromorphinone)
- PETHIDINE (ester éthylique de l'acide méthyl - 1 pheényl - 4 pipéridine carboxylique - 4)
- PHENADOXONE (morpholino - 6 diphényl - 4,4 heptanone - 3)
- PHENAMPROMIDE (N - (méthyl - 1 pipéridino - 2 éthyl) propionanilide)
- PHENAZOCINE (hydroxy - 2' diméthyl - 5,9 phénéthyl - 2 benzomorphane - 6,7)

(x) *Dextromethorphane* ((+) - methoxy - 3 N - methylmorphinane) ve *dextrophane* ((+) - hydroxy - 3 N - methylmorphinane) işbu cetvelden bilhassa hariç tutulmuştur.

PHENOMORPHANE (hydroxy - 3 N - phénéthylmorphinane)

PHENOPERIDINE (hydroxy - 3 phenyl - 3 propyl) - 1 phenyl - 4 piperidine sarboxylique - 4 asidinini ethyl esteri)

PIMINODINE (phenyl - 4 (phenylamina - 3 propyl) - 1 piperidine sarboxylique - 4 asidinini ethyl esteri)

PROHEPTAZINE (diméthyl - 1,3 phényl - 4 propionoxy - 4 azacycloheptane)

PROPERIDINE (methyl - 1 phenyl - 4 piperidine carboxylique - asidinini isopropylique esteri)

RACEMETHORPHANE ((+) - méthexy - 3 N - méthylmorphinane)

RACEMORAMIDE ((+) - [Méthyl - 2 oxo - 4 diphényl - 3,3 (pyrrolidiny - 1) - 4 butyl] - 4 morpholine)

RACEMORPHANE ((+) - hydroxy - 3 N - méthylmorphinane)

THEBACONE (acétyldihydrocodéine)

THEBAINE

TRIMEPERIDINE (trimethyl - 1,2,5 phenyl - 4 pipéridine), ve

Bu cetvelde kayıtlı bulunan uyuşturucu maddelerin (bilhassa istisna olunanlar hariç) mevcudolabilecek ve muayyen kimyasal tarife uyan bütün izomerleri;

Bu cetvelde kayıtlı bulunan uyuşturucu maddelerin, başka bir cetvele dercedilmiş bulunanlar hariç olmak üzere, mevcudolabilen bütün ester ve eterleri;

Bu cetvelde kayıtlı bulunan uyuşturucu maddelerin, yukarda zikredilen ester, eter ve izomerlerin tuzları da dâhil olmak üzere, mevcudolabilecek bütün tuzları.

II No. lu cetvelde bulunan uyuşturucu maddelerin listesi :

ACETYLDIHYDROCODEINE

CODEINE (3 - méthylmorphine)

DEXTROPROPOXYPHENE ((+) - Diméthylamino - 4 méthyl - 3 diphényl - 1,2 propionoxy - 2 butane)

DIHYDROCODEINE

ETHYLMORPHINE (3 - éthylmorphine)

NORCODEINE (N - déméthylcodéine)

PHOLCODINE (Morpholinyléthylmorphine), ve

Bu cetvelde kayıtlı bulunan uyuşturucu maddelerin (bilhassa istisna olunanlar hariç) mevcudolabilecek ve muayyen kimyasal tarife uygun bütün izomerleri.

Bu cetvelde kayıtlı bulunan uyuşturucu maddelerin, yukarda zikredilen izomerlerinin tuzları da dâhil olmak üzere, mevcudolabilecek tuzları.

III No. lu cetvelde bulunan müstahzarların listesi :

1. Aşağıdaki uyuşturucu maddelerin müstahzarları

Acétyldihydrocodéine,

Codéine,

Dextropropoxyphéne,

Dihydrocodéine,

Ethylmorphine,

Norcodéine, ve

Pholcodine,

a) Bu müstahzarların, pratikman suiistimal tehlikesi arz etmemek ve uyuşturucu maddelerin uygulanması kolay vasıtalarla veya halk sağlığı için bir tehlike teşkil edebilecek bir oranda işbu müstahzardan elde edilememesi şartıyla bir veya birçok madde ihtiva etmeleri, ve

b) Bir dozaj ünitesindeki uyuşturucu madde miktarının 100 miligramı aşmaması ve müstahzarın tamamındaki uyuşturucu madde yoğunluğunun yüzde 2,5 tan yüksek bulunmaması, hallerinde.

2. İçinde, suiistimal tehlikesi arz etmemesi ve uyuşturucu maddenin uygulanması kolay vasıtalarla veya halk sağlığı bakımından bir tehlike teşkil edebilecek bir oranda işbu müstahzardan elde edilememesi şartıyla başkaca bir veya birçok madde bulunan ve baz kokain üzerinden hesaplanmak suretiyle, en fazla yüzde 0,1 kokain ihtiva eden kokain müstahzarları, ve anhidr baz morfin üzerinden hesaplanmak suretiyle en fazla 0,2 morfin ihtiva eden afyon veya morfin müstahzarları.

3. Her dozaj ünitesinde, bâzı üzerinden hesaplanmak suretiyle en çok 2,5 miligram diphénoxylate ve en az 25 mikrogram atropine sulphate ihtiva eden katı şekildeki diphénoxylate müstahzarları.

4. PULVIS IPECACUANHAETT OPII COMPOSITUS

Yüzde 10 toz halinde afyon

Yüzde on toz halinde Ipécaquanha kökü

Yüzde 80 toz halinde ve uyuşturucu madde ihtiva etmeyen bir dolgu maddesi ile iyice karıştırılmış durumda.

5. İşbu cetvelde yazılı formüllerden her hangi birine tekabül eden müstahzarlarla, bu müstahzarların uyuşturucu madde ihtiva etmeyen her hangi bir madde ile karışımları.

IV No. lu cetvelde bulunan müstahzarların listesi :

CANNABIS (Kannabis) ve RESINE DE CANNABIS (Kannabis reçinesi)

DESOMORPHINE (dihydrodésoxymorphine)

HEROINE (Eroin) (diacétylmorphine)

CETOBEMIDONE (méta - hydroxyphényl - 4 méethyl - 1 propionyl - 4 pipéridine)

Bu cetvelde kayıtlı bulunan uyuşturucu maddelerin mevcudolabilecek bütün tuzları.

